

Nr 76.

Ankom till riksdagens kansli den 10 december 1946 kl. 4 em.

Utlåtande i anledning av fullmäktiges i riksbanken förslag till ny övergångsplan för riksbanken, m. m.

Genom beslut av 1943 års riksdag (bankoutsk. utl. nr 76) fastställdes en ram för tjänstetillsättningar inom riksbanken (en s. k. *övergångsplan*), avsedd att tillämpas tills vidare t. o. m. den 31 december 1946. Därest övergång till den samtidigt av riksdagen godkända personalplanen för riksbanken icke hunne fullbordas före den 1 januari 1947, förutsatte riksdagen att bankofullmäktige skulle före tidsperiodens utgång inkomma med förslag till de ändringar i övergångsplanen, som då kunde befinnas påkallade.

Med hänsyn till att en övergång till personalplanen av olika skäl icke ansetts böra komma till stånd, när giltighetstiden för den nuvarande övergångsplanen utlöper, har bankdirektören *Hj. Ekengren* på uppdrag av fullmäktige utarbetat en den 25 oktober 1946 dagtecknad *promemoria* med förslag till ny övergångsplan, avsedd att tillämpas tills vidare under en ny treårsperiod, d. v. s. till och med den 31 december 1949.

Sedan fullmäktige den 23 oktober 1946 preliminärt godkänt vad i promemorian anförts och föreslagits, hava fullmäktige, jämlikt bestämmelserna angående förhandlingsrätt för tjänstemän vid riksdagens verk, berett de personalorganisationer inom riksbanken, som beröras av förslaget, nämligen Riksbankstjänstemännens förening, Föreningen kvinnor i statens tjänst och Civilförvaltningens personalförbund, tillfälle att taga del av förslagen.

Med anledning härav hava *förhandlingar* ägt rum med Riksbankstjänstemännens förening och Civilförvaltningens personalförbund, varjämte från Föreningen kvinnor i statens tjänst inkommit skriftligt yttrande över förslagen.

Efter det att förhandlingarna slutförts har från bankombudsmannen Einar Falk inkommit en framställning om att bliva överförd till indragningsstat. Dessutom har tjänstemannen i lönegraden RA 22 vid huvudkontoret Gunnar Wrancke i en till fullmäktige ställd skrivelse hemställt om att komma i åtnjutande av kompensation för mistad vikariatsersättning även efter utgången av juni 1947.

Med skrivelse till bankoutskottet den 14 november 1946 hava *fullmäktige* överlämnat samtliga ärendet tillhörande handlingar och därvid för egen del tagit under övervägande de förslag och framställningar i övrigt, som i anled-

ning av förenämnda promemoria avgivits av personalorganisationerna samt av förenämnda båda tjänstemän.

Slutligen har lönenämnden för riksdagens verk den 26 november 1946 på anmodan av utskottet avgivit utlåtande i ämnet.

I det följande återgives innehållet i promemorian samt i fullmäktiges och lönenämndens skrivelser oavkortat under vederbörliga rubriker, varjämte redogörelser lämnas för de förda förhandlingarna m. m.

I. Huvudkontorets organisation.

Promemorian.

I enlighet med den av 1943 års höstriksdag godkända *organisationsplanen* (bankoutsk. utl. nr 76, del 1) finnas vid riksbankens huvudkontor tre sektioner, nämligen sektion I för allmänna bankärenden, sektion II för centralbanksärenden och sektion III för interna och administrativa ärenden.

Under sektion I sortera tre avdelningar, nämligen

1) bankexpeditionsavdelningen, som enligt organisationsplanen inrymmer två arbetsgrupper: ut- och inlåningsexpeditionen och kassaexpeditionen;

2) kontorscentralen; samt

3) valvsavdelningen, som enligt organisationsplanen upptager arbetsgrupperna guld- och sedelkontoret samt depositaexpeditionen.

Under sektion II sortera två avdelningar, nämligen

1) utrikesavdelningen, fördelad på två arbetsgrupper: arbitrage- och fondexpeditionen och serviceexpeditionen¹, samt

2) ekonomiska sekretariatet, likaledes fördelat på två arbetsgrupper: statistikgruppen och valutagruppen.

Sektion III innefattar endast en avdelning, den administrativa avdelningen, vilken enligt organisationsplanen upptager fem arbetsgrupper, nämligen organisations- och personalkontoret, bokföringscentralen, ombudsmansexpeditionen, intendenturkontoret och sysslomanskontoret.

Direkt under fullmäktige lyder en fristående avdelning, nämligen revisionsavdelningen, som består av arbetsgrupperna revisionskontoret (i den av riksdagen godkända organisationsplanen benämnd kontrollcentralen) och sedelförstörskontoret.

Sedan denna organisationsplan fastställdes av riksdagen, hava vissa jämförelser av praktiska skäl vidtagits. Sålunda har *dels* ut- och inlåningsexpeditionen uppdelats på två arbetsgrupper, utlåningsexpeditionen och inlåningsexpeditionen, och *dels* ur utrikesexpeditionen utbrutits en särskild arbetsgrupp för remboursärenden. Guld- och sedelkontorets arbetsuppgifter, vilka avsågo vården av huvudkontorets förråd av guld och sedlar, det s. k. stora förvaringsvalvet, ha övertagits av chefen för valvsavdelningen och vissa tjänstemän å depositaexpeditionen. I stället har sedelkontoret, vilket har till uppgift att från sedeltryckeriet mottaga nytryckta sedlar och utöva viss kontroll över sedeltillverkningen, bibehållits; i den ursprungliga organisationsplanen hade förutsatts att denna arbetsgrupp skulle kunna slopas. Vidare har inom administrativa avdelningen bl. a. av lokala skäl inrättats en särskild arbetsgrupp för ärenden, som sammanhånga med fullmäktiges och direktionens arbetsuppgifter,

¹ Benämningarna böra ändras till arbitrageexpeditionen (fondärendena handläggas å annan avdelning) resp. utrikesexpeditionen. Nedan användas de nya beteckningarna.

benämnd direktionsexpeditionen. Administrativa avdelningen har sålunda kommit att omfatta sex arbetsgrupper.

Den sålunda genomförda inre organisationen vid huvudkontoret synes — enligt vad i promemorian framhålles — hava fungerat tillfredsställande, och någon anledning att föreslå några mera betydande ändringar föreligger icke för närvarande. Självfallet kan — möjligen redan under den närmaste 3-årsperioden — frågan om en genomgripande översyn över organisationen bli aktuell, därest 1945 års bankkommittés arbete kommer att resultera i väsentliga ändringar i riksbankens arbetsuppgifter. Man torde i så fall kunna förutsätta att dessa ändringar komma att i första hand beröra kontorsorganisationen och därmed även kontorscentralens arbetsområde, men även exempelvis bankexpeditionsavdelningens arbete kan komma att avsevärt minskas. I promemorian har emellertid räknats med i stort sett nuvarande arbetsuppgifter för riksbanken.

Beträffande den *tekniska omläggning* i riksbankens inre organisation, som genomförts sedan den 1 januari 1944, torde få hänvisas till fullmäktiges berättelse till bankoutskottet vid 1945 och 1946 års riksdagar (se bankoutsk. memorial nr 1/1945 och nr 1/1946). Utöver vad i dessa berättelser anförts må tilläggas följande.

Arbetet med riksbankens omorganisation har fortsatt även under år 1946. Vid huvudkontoret pågår för närvarande omläggning till maskinbokföring av checkräkningarna. Omläggningen beräknas vara avslutad före årsskiftet. De från Förenta staterna beställda kassaregisterapparaterna ha kommit till Sverige, och maskinerna torde komma att levereras inom den närmaste tiden. Om intet oförutsett inträffar torde maskinerna kunna tagas i bruk i början av nästa år. Översyn och modernisering av riksbankens blanketter ske successivt i samband med nytryck.

Inom organisationskommittén har behandlats förslag angående vissa förändringar av revisionen vid avdelningskontoren och industrierna. De av kommittén förordade förslagen ha godkänts av fullmäktige.

Det må tilläggas, att under tiden för omorganisationen en omfördelning skett av arbetsuppgifterna mellan olika tjänster i syfte att sammanföra de mera kvalificerade uppgifterna å de högre tjänstemännen inom avdelningarna och arbetsgrupperna. Härigenom har behovet av tjänstemän i särskilt 22 lönegraden nedgått, trots ökning i arbetets omfattning.

II. Riksbankens personalorganisation.

Fråga om ny övergångsplan.

Promemorian.

Vid 1943 års riksdag framlade fullmäktige förslag till personalplan för riksbanken. Detta förslag blev i princip av riksdagen godkänt med vissa av bankoutskottet föreslagna ändringar. För att bereda personalen i riksbanken bättre befordringsmöjligheter än som skulle bliva möjligt vid tillämpning av personalplanen framlade emellertid fullmäktige ett förslag till ram för tjänstetillsättningar — en s. k. *övergångsplan* — avsedd att tillämpas fr. o. m. den 1 januari 1944 tills vidare f. o. m. den 31 december 1946. Med vissa ändringar blev denna övergångsplan av riksdagen godkänd.¹

¹ De tjänster i olika lönegrader, som upptagits i personalplanen och övergångsplanen, framgå av härvid fogade *Bilagorna 2 och 3*.

Den omständigheten att övergångsplanen utgör en *ram* för tjänstetillsättningar innebär, att övergångsplanen utgör yttergränsen, inom vilken fullmäktige ägt vidtaga tjänstetillsättningar; fullmäktige hava alltså haft befogenhet att underlåta återbesättande av ledigbliven tjänst även om återbesättandet varit möjligt inom ramen. Av befordringsskäl hava emellertid fullmäktige med något undantag sträckt sig så långt som övergångsplanen medgivit.

Bankoutskottet förutsatte i sitt förenämnda utlåtande, att om övergången till den nya personalstaten, d. v. s. personalplanen, icke hunne fullbordas före den 1 januari 1947 det borde ankomma på fullmäktige att före tidsperiodens utgång inkomma med förslag till de ändringar i övergångsplanen, som då kunde finnas påkallade. Såsom av det föregående framgår, överensstämmer de ordinarie tjänstemännens antal i de olika lönegraderna — om banken betraktas som en enhet — i stort sett med övergångsplanen. Någon dylik övergång har följaktligen hittills icke genomförts, detta delvis med hänsyn till önskvärdheten att göra övergången mjuk men delvis på grund av den utökning av arbetsuppgifterna som inträtt under de senaste åren (jfr nedan).

En övergång till personalplanen från och med 1947 års ingång skulle — enligt promemorian — redan av denna anledning medföra stora olägenheter. En sådan åtgärd skulle nämligen medföra, att de yngre tjänstemännen icke på relativt lång tid kunde påräkna att vinna befordran, något som med nuvarande åldersfördelning skulle kunna ge anledning till berättigat missnöje bland personalen. Härtill kommer dels att sedan fullmäktige år 1943 framlade sitt förslag till personalorganisation vissa arbetsuppgifter såsom nyss antytts blivit mera omfattande och delvis också mera krävande och dels att vissa nya arbetsuppgifter tillkommit. En annan omständighet, som i detta sammanhang förtjänar beaktande, är att frågan om riksbankens kontorsorganisation och arbetsuppgifter är föremål för utredning av 1945 års bankkommitté; man kan med andra ord icke nu avgöra vare sig arten eller omfattningen, sett på längre sikt, av riksbankens verksamhetsområde. Vid sådant förhållande har det icke syntts lämpligt att framlägga förslag till en personalförteckning, avsedd att definitivt tillämpas, utan det riktigaste har ansetts vara att en ny övergångsplan fastställes, förslagsvis att gälla tills vidare under en ny treårsperiod eller till utgången av år 1949.

Vid uppgörande av ny övergångsplan synes man böra utgå från det personalbehov vid huvudkontoret eller avdelningskontoren, som enligt vad erfarenheten givit vid handen föreligger med bankens nuvarande i förhållande till läget år 1943 väsentligt utökade arbetsuppgifter. Liksom nuvarande övergångsplan bör den utgöra en *ram* för tjänstetillsättningar, vilket innebär att fullmäktige i varje särskilt fall hava att pröva, huruvida ledigbliven tjänst bör återbesättas.

Personalförhandlingar.

Riksbankstjänstemännens förening och *Föreningen kvinnor i statens tjänst* ifrågasatte, att i stället för den i promemorian föreslagna nya övergångsplanen skulle antagas en provisorisk personalplan att gälla under åren 1947—1949. Denna plan borde vid ändrade arbetsuppgifter kunna frångås endast efter särskild framställning till riksdagen om vakantsättning av i densamma upptagna tjänster.

Från *riksbankens* sida framhölls bl. a., att för övergång till en — låt vara provisorisk — personalplan komme fullmäktige sannolikt att anse sig behöva strängare pröva behovet av vissa tjänster, som nu upptagits i förslaget till den nya övergångsplanen. Befordringsförhållandena hade nämligen i viss

mån spelat in vid förslaget upprättande. Till skillnad mot den nuvarande övergångsplanen, vilken närmast hade karaktären av ett led i den personalreducering, som omorganisationen förutsatte, vore det nu föreliggande förslaget utarbetat på grundval av den erfarenhet, man vunnit om personalbehovet med hänsyn till nuvarande arbetsuppgifter. Man kunde därför utgå från att möjligheterna till tjänstetillsättningar inom övergångsplanens ram komme att utnyttjas så länge bankens nuvarande arbetsuppgifter icke minskades eller organisatoriska ändringar icke föranledde till jämkningar.

Någon garanti mot vakantsättning av lediga tjänster skulle för övrigt icke skapas genom den föreslagna ändrade benämningen. Bestämmelsen i § 29 mom. 3 bankoreglementet inrymde nämligen möjlighet för fullmäktige att under alla förhållanden låta anstå med tillsättande av viss tjänst, om den ansåges kunna undvaras, eller att nedflytta tjänsten i lägre lönegrad.

Fullmäktige.

Vad angår den av Riksbankstjänstemännens förening och Föreningen kvinnor i statens tjänst väckta frågan om fastställande av en »provisorisk personalplan» för en tidsperiod av tre år vilja fullmäktige — utöver vad riksbankens representanter anfört vid förhandlingarna med Riksbankstjänstemännens förening — framhålla, att svårighet föreligger att överblicka omfattningen av riksbankens arbetsuppgifter för hela den period, varom nu är fråga. Därtill kommer bl. a., att samtliga de tekniska omläggningar, som planerats vid huvudkontoret, ännu icke genomförts. Fullmäktige anse därför lämpligast att den personalorganisation för riksbanken, som kommer att tillämpas fr. o. m. den 1 januari 1947, får formen av en ny ram för tjänstetillsättningar, avsedd att gälla tills vidare t. o. m. den 31 december 1949. Utöver den befogenhet för fullmäktige att pröva behovet av ledigbliven tjänst, som inrymmes i § 29 mom. 3. bankoreglementet, böra sålunda fullmäktige äga viss frihet att bestämma om ledigbliven tjänst bör återbesättas även om fullmäktige därvid — liksom hittills — givetvis komma att i möjligaste mån beakta de berättigade önskemål från personalens sida, som kunna göras gällande.

Lönenämnden.

Lönenämnden vill till en början framhålla, att den övergångsplan för personalorganisationen, som fullmäktige nu föreslagit skola gälla för tidsperioden 1947—1949, i likhet med vad nu är fallet utgör den ram, inom vilken fullmäktige äga vidtaga tjänstetillsättningar. Fullmäktige ha sålunda befogenhet att underlåta återbesättandet av ledigbliven tjänst även om återbesättandet är möjligt inom övergångsplanens ram. Ehuru det ur olika synpunkter varit önskvärt att efter den nu löpande övergångsperiodens utgång kunna fastställa en personalstat, upptagande det antal tjänster som skola finnas i de olika lönegraderna, anser sig lönenämnden likväl med hänsyn till de av fullmäktige åberopade omständigheterna böra tillstyrka, att en särskild övergångsplan tillämpas från och med den 1 januari 1947 tills vidare till och med den 31 december 1949. Lönenämnden vill härvid endast understryka det av fullmäktige gjorda uttalandet, att fullmäktige vid prövning av frågan om återbesättande av ledigbliven tjänst — liksom hittills — komma att i möjligaste mån beakta de berättigade önskemål från personalens sida, som kunna göras gällande.

Löneställningen.

A. *Direktionen m. m.*

Promemorian.

Löneställningen för riksbankschefen (RC 13), vice riksbankschefen (RC 12) och de båda bankdirektörerna (sektionscheferna; RC 8) torde böra bibehållas oförändrad.

Vid organisationsplanens fastställande medgav riksdagen, att en direktörsassistent skulle få anställas mot ett arvode av högst 20 000 kronor per år. Detta bemyndigande har visserligen hittills ej utnyttjats, men möjligheten för fullmäktige att genom förordnande av en direktörsassistent låta riksbankschefens och vice riksbankschefens arbetsbördor böra bibehållas

B. *Bankpersonalen.*

1. Huvudkontoret.

Promemorian.

a) Bankkommisseries (RC 2):

Vid huvudkontoret finnas enligt övergångsplanen och personalplanen 7 tjänster för bankkommisseries i lönegraden RC 2. Någon ändring i detta antal ifrågasättes icke. När den nuvarande chefen för kontorscentralen avgår, vilket torde komma att ske under nästkommande år, torde fullmäktige böra upptaga till prövning frågan, om tjänsten bör återbesättas med ordinarie innehavare eller om den bör uppehållas på förordnande tills vidare.

b) Kamrerare m. fl. i RA 26, RC a, RA 24 och RC b.:

Personal- och övergångsplanerna upptaga 6 tjänster för bankkamrerare i 26 lönegraden, avsedda för gruppcheferna å ut- och inlåningsexpeditionen, kassaexpeditionen, kontorscentralen, depositaexpeditionen, organisations- och personalkontoret samt bokföringscentralen. Dessa tjänster synas böra bibehållas i en ny övergångsplan, dock med undantag av tjänsten såsom kamrerare å kontorscentralen. Denna tjänst, vilken icke ens uppehållits å förordnande, bör utbytas mot en kamrerstjänst i lönegraden RC b, tillsatt medelst förordnande tills vidare. Det är nämligen önskvärt att denna tjänst blir rörlig. — Med de ändrade arbetsuppgifter, som numera efter omorganisationen ankomma på chefen för bokföringscentralen, har kamrerstjänsten därstädes blivit relativt högt placerad i jämförelse med vissa andra tjänster vid huvudkontoret, men fullmäktige vilja icke nu ifrågasätta ändring i tjänstens lönegradsplacering med hänsyn till att en del kvalificerade uppgifter torde komma att tillföras densamma.

Tjänsten såsom bankkamrerare i lönegraden RC a å *arbitrageexpeditionen* bör bibehållas. Med hänsyn till de ökade arbetsuppgifter, som numera åvila *utrikesexpeditionen* (serviceexpeditionen), har personalen å denna arbetsgrupp fått utökas betydligt, sedan den nu gällande övergångsplanen fast-

ställdes. Det ansvar, som åvilar gruppchefen, har därigenom vuxit. Som, såvilt nu kan bedömas, detta förhållande torde bliva bestående synes tjänsten såsom gruppchef å denna expedition böra höjas från nuvarande RC b till RC a. Även för chefen för *valutagruppen* har en ansvällning av arbetsuppgifterna inträtt, varjämte gruppchefen numera fått att handlägga ärenden av en svårighetsgrad som icke kunnat förutses vid tjänsten inrättande och placering i lönegraden RC b. Det ankommer nämligen på gruppchefen att handlägga frågor, som sammanhånga med ingångna handels- och betalningsavtal med främmande stater, samt att förbereda förhandlingar rörande dylika avtal. Tjänsten bör därför likaledes höjas till RC a.

Tjänsterna i 24 lönegraden. Enligt övergångsplanen och personalplanen finnas — bortsett från en bankombudsmansbefattning — 6 tjänster i lönegraden RA 24 vid huvudkontoret, avsedda för gruppcheferna å sedelförstörelsekontoret och intendenturkontoret (intendenten) samt för ställföreträdande gruppcheferna å ut- och inlåningsexpeditionen, guld- och sedelkontoret, depositaexpeditionen och revisionskontoret. Under den tid omorganisationen pågått ha vissa ändringar vidtagits i placeringen av dessa tjänster. Sålunda har tjänsten i 24 lönegraden å guld- och sedelkontoret överförs till sedelkontoret. Därjämte har en dubbling skett av 24-gradstjänsten å ut- och inlåningsexpeditionen sammanhängande med att denna arbetsgrupp såsom ovan nämnts de facto uppdelats på två, utlåningsexpeditionen och inlåningsexpeditionen, därvid den ena 24-gradstjänsten avsetts för ställföreträdande gruppchefen för utlåningsexpeditionen och den andra för gruppchefen å inlåningsexpeditionen. Av sistnämnda tjänster har en tillsatts med ordinarie innehavare medan den andra uppehålls på förordnande med vikariatslön. Vidare ha inrättats två andra tjänster i 24 lönegraden, vilka icke upptagits i övergångsplanen nämligen dels en tjänst å utrikesexpeditionen (serviceexpeditionen), avsedd för den befattningshavare, som har ansvaret för utrikesbokföringen, och dels en tjänst å revisionskontoret avsedd för den befattningshavare som närmast förestår utrikesrevisionen. Anledningen härtill är de vidgade krav som måst ställas å ifrågakvarande befattningshavare med hänsyn till den ökning i riksbankens utrikesrörelse som inträtt. Båda dessa tjänster uppehållas i avvaktan på frågan om deras upptagande i bankens personalorganisation på förordnande tills vidare.¹ I stället har tjänsten som ställföreträdande gruppchef å depositaexpeditionen ansetts kunna nedflyttas till 22 lönegraden. Vid huvudkontoret finnas följaktligen — utom ombudsmantjänsten — för närvarande inrättade 8 tjänster i 24 lönegraden. I detta antal har icke inräknats tjänsten såsom kontrollant vid sedeltryckeriet, vilken under de senaste två åren varit placerad i 24 lönegraden, eftersom denna tjänst kommer att upphöra under innevarande år och de med densamma förenade arbetsuppgifterna komma att fördelas mellan innehavaren av den nyinrättade tjänsten som kamrerare i lönegraden Eo 22 vid tryckeriet, revisionskontoret samt gruppchefen å sedelkontoret.

Vid fastställande av en ny övergångsplan kunde övervägas, huruvida icke tjänsten såsom ställföreträdande gruppchef å utlåningsexpeditionen i jämförelse med andra tjänster i banken borde hänföras till 22 lönegraden. Man torde emellertid böra avvakta med att taga närmare ståndpunkt till frågan till dess det visar sig huru bankens utlåningsverksamhet kommer att gestalta sig. Under den nya övergångsperioden anse sig fullmäktige följaktligen böra föreslå, att tjänsten bibehålles. Antalet tjänster i 24 lönegraden bör följaktligen i den nya övergångsplanen höjas från 6 till 8, alltjämt bortsett från den i lönegraden placerade ombudsmantjänsten.

Lönegraden RC b. I denna lönegrad äro för närvarande placerade tre

¹ Beträffande tjänsten i 24 lönegraden å utrikesexpeditionen se s. 10.

tjänster, avsedda för gruppcheferna å utrikesexpeditionen (serviceexpeditionen), statistikgruppen och valutagrupperna. Ovan har föreslagits att gruppcheferna å utrikesexpeditionen och å valutagrupperna skulle hänföras till lönegraden RC a. I stället torde en tjänst i RC b böra inrättas som föreståndare å den del av utrikesexpeditionen, som handhar remboursärenden (rembours-expeditionen). Innehavaren av denna befattning har nämligen att självständigt handha ett stort antal viktiga och förhållandevis krävande arbetsuppgifter samt att utöva chefskap över en personal på ett 20-tal personer. — Enär ovan föreslagits inrättandet av en tjänst i lönegraden RC b såsom gruppchef å kontorscentralen, skulle antalet tjänster i lönegraden följaktligen komma att uppgå till tre eller samma antal som i den nuvarande övergångsplanen.

c) Ombudsmanstjänsterna:

Vid huvudkontoret finnas två ombudsmän placerade i lönegraden RA 27, resp. lönegraden RA 24. Ehuru en av ombudsmanstjänsterna torde kunna framdeles indragas, ifrågasättes ej nu någon sådan åtgärd med hänsyn till att ingendera av ombudsmännen når pensionsåldern under den nya övergångstiden.

Om man bortser från riksbankschefen och sektionscheferna kommer vid bifall till vad ovan föreslagits antalet tjänster i lönegraden RA 24 (RC b) eller högre lönegrad att utgöra 28. Till jämförelse må nämnas, att nuvarande övergångsplan liksom personalplanen upptager 25 sådana tjänster, medan å den före 1944 års ingång gällande personalförteckningen uppförts 29 tjänster i närmast motsvarande löneställning.

d) Kamrerare, revisorer och kassörer m. fl. i lönegraderna RA 22 och RA 20:

I den före 1944 års ingång gällande personalförteckningen funnos — bortsett från tjänsten som arkivarie — uppförda 48 tjänster i lönegraden RA 22 vid huvudkontoret. I personalplanen och övergångsplanen skedde en uppdelning av 22-gradstjänsterna å 22 och 20 lönegraderna. Sistnämnda lönegrad saknades nämligen i den förut gällande personalförteckningen vid huvudkontoret. Sålunda upptager personalplanen 14 tjänster i 22 och 15 i 20 lönegraden, medan i övergångsplanen antalet utgör 28 resp. 15. Enligt den fördelning mellan de olika arbetsgrupperna av tjänster i 18—26 lönegraderna vid huvudkontoret, som nu tillämpas (*fördelningsplanen*¹), har det ansetts erforderligt med 16 tjänster i 22 lönegraden (en av dem hålles för närvarande vakant) och 21 tjänster i 20 lönegraden. Därtill komma 2 tjänster i sistnämnda lönegrad, vilka icke tillsätts med vikarier vid innehavarnas ledighet; innehavaren av den ena är placerad som reserv å utlåningsexpeditionen, medan innehavaren av den andra tjänsten tills vidare tjänstgör å ombudsmansexpeditionen för biträde med utredning angående efterskänkande eller avskrivning av bosättningslån. Från dessa båda i och för sig övertaliga tjänster bortses i det följande. Det må emellertid i detta sammanhang framhållas, att riksbankens direktion vid fastställande av fördelningsplan ansett sig böra begränsa sammanlagda antalet tjänster i 20—24 lönegraderna så att det i övergångsplanen upptagna sammanlagda antalet tjänster i dessa lönegrader ej överskrides, vilket i någon mån påverkat direktionens rörelsefrihet.

¹ Här utesluten.

En närmare granskning av personalbehovet i 22 och 20 lönegraderna vid huvudkontoret för tiden efter utgången av innevarande år ger vid handen följande.

Utlåningsexpeditionen och inlåningsexpeditionen. Å utlåningsexpeditionen finnas på den av direktionen godkända planen för personalfördelningen upptagna 1 tjänst i 22 lönegraden och 4 tjänster i 20 lönegraden. Detta antal torde böra bibehållas. Därvid torde dock å ena sidan en för närvarande i 18 lönegraden placerad tjänst, avsedd för den tjänsteman som ansvarar för indrivningen av efterliggande bosättningslån, böra höjas till 20 lönegraden medan å andra sidan en sänkning från 20 till 18 lönegraden synes böra ske av korrespondenttjänsten med hänsyn till de ändrade arbetsuppgifter, som numera åvila denna tjänst.

Å inlåningsexpeditionen finnas 3 tjänster i 22 lönegraden å nuvarande fördelningsplan, men ingen tjänst i 20 lönegraden. En av dessa uppehålls av den tjänsteman, som omhänderhar clearingen mellan svenska bankinstitut beträffande checkar och växlar samt kontroll över statsverkets och vissa andra checkräkningar. Det har övervägts, huruvida icke denna tjänst borde nedflyttas till 20 lönegraden. Som förutsatt omläggning av checkräkningskontrollen icke kunnat genomföras, har emellertid ansetts att nuvarande lönegradsplacering tills vidare bör bibehållas under den nya övergångsperioden. Icke heller i övrigt föreslås någon ändrad lönegradsplacering beträffande ifrågavarande tjänster.

Kassaexpeditionen. Å denna arbetsgrupp finnas enligt nuvarande fördelningsplan 1 tjänst i 22 lönegraden, avsedd för föreståndaren för sedelräkningsdetaljen, samt 8 tjänster i 20 lönegraden, avsedda för 4 kassörer (därav 2 i centralkassan och 2 i växlingskassorna), 3 för kassavårdare (därav 2 i dagkassan och 1 i sedelräkningen) och 1 för föreståndaren för mynträkningsen. Dessutom upptar fördelningsplanen en kassörstjänst i sistnämnda lönegrad (i centralkassan), vilken icke anses behöva permanent uppehållas och å vilken vid innehavarens ledighet vikarie förordnas endast vid de tider då kassaarbetet är som störst.

Kassörstjänsterna böra bibehållas vid nuvarande löneställning. I en blivande övergångsplan torde man böra räkna med 4 dylika tjänster. I den mån så erfordras, kunna tillfälliga förordnanden liksom hittills meddelas å ytterligare kassörstjänst (-er).

Däremot torde tjänsten som föreståndare för mynträkningsen kunna sänkas. Innehavaren av denna tjänst åtnjuter personlig löneställning i 22 lönegraden. I samband med att han avgår med ålderspension, vilket beräknas ske vid utgången av september 1947, torde frågan om tjänstens lönegradsplacering böra upptagas till närmare övervägande. Inom ramen för den föreslagna nya övergångsplanen torde kunna rymmas den tjänst, som erfordras för ifrågavarande uppgift. Med tjänsten följer viss kassavård. Nämnas må att å mynträkningsen för närvarande äro sysselsatta, förutom föreståndaren, ca 4 vaktmästare.

Övriga tjänster å kassaexpeditionen torde böra bibehållas vid nuvarande antal och löneställning.

Kontorscentralen. Såsom förut nämnts har kamrerstjänsten i lönegraden RA 26 icke uppehållits under hela den tid nuvarande övergångsplan varit gällande. Den högsta tjänsten å avdelningen, bortsett från chefstjänsten, har varit placerad i 22 lönegraden. Ovan har föreslagits, att tjänsten i 26 lönegraden skulle ersättas med en kamrerstjänst i lönegraden RC b. I stället torde tjänsten i 22 lönegraden tills vidare kunna undvaras. Den nuvarande korrespondenttjänsten i 20 lönegraden bör däremot bibehållas. I den mån per-

sonalförstärkning erfordras å avdelningen torde liksom hittills i första hand tjänstemän från avdelningskontoren böra tillkallas för tillfällig tjänstgöring. En tjänst i 18 lönegraden bör kvarstå å gruppen.

Depositaexpeditionen. Enligt vad ovan nämnts har en å organisationsplanen för depositaexpeditionen avsedd tjänst i 24 lönegraden i jämförelse med andra tjänster redan under nu löpande övergångsperioden ansetts böra nedflyttas från 24 till 22 lönegraden. Inberäknat denna tjänst upplager nuvarande fördelningsplan 2 tjänster i 22 lönegraden och 2 tjänster i 20 lönegraden. Denna lönegradsplacering synes lämpligt avvägd och torde böra bibehållas under den nya övergångsperioden.

Sedelkontoret. Gruppchefens närmaste man — vilken tjänstgör som kassavårdare — är placerad i lönegraden RA 20. Någon ändring härutinnan föreslås icke.

Arbitrageexpeditionen. Å denna arbetsgrupp finnas enligt fördelningsplanen — förutom tjänsten som gruppchef i lönegraden RC a — 1 tjänst i lönegraden RA 22 och 1 i lönegraden RA 20. Med hänsyn till den betydande utökning av arbitrageexpeditionens arbetsuppgifter, som inträtt under senare år — jämsides med att dessa uppgifter blivit av alltmera krävande natur — samt den rutin och omdömesförmåga, som måste fordras av bankpersonalen å denna grupp, kan en personalförstärkning i mellangraderna vara motiverad. En viss försiktighet torde emellertid härvid böra iakttagas. Under den nya övergångstiden synes man sålunda, såvitt nu kan bedömas, böra inskränka sig till att tillföra expeditionen dels en tjänst i 22 lönegraden, avsedd för den tjänsteman som har till uppgift att följa de betalningar vilka ske med tillämpning av ingångna betalningsöverenskommelser med främmande makter, och dels en tjänst i 20 lönegraden. I övrigt torde man under den nya övergångsperioden böra anlita utvägen med särskilda arvoden utöver lönen, i den mån sådana kunna anses påkallade vid jämförelse med de arbetsuppgifter som åvila andra tjänstemän i riksbanken i samma löneställning. Visserligen är en sådan avlöningsform i och för sig föga lämplig, men de speciella förhållandena på denna arbetsgrupp kunna — liksom kanske även i någon mån å andra arbetsgrupper inom sektion II — göra ett avsteg från eljest tillämpade principer motiverat. Ett särskilt skäl att hålla personalorganisationen i viss mån rörlig är att svårigheter föreligga att bedöma huru riksbankens utrikesrörelse kommer att utvecklas under den nya övergångsperioden. Givetvis är det ingalunda uteslutet att den sedan åtskilliga år pågående ansvällningen av riksbankens utrikesrörelse kommer att fortsätta under den nya övergångsperioden. Vad ovan föreslagits i fråga om tilläggsarvoden torde möjliggöra en smidig anpassning efter utvecklingen.

Utrikesexpeditionen (serviceexpeditionen). Beträffande denna arbetsgrupp har ovan föreslagits dels en höjning av gruppchefstjänsten från RC b till RC a och dels uppförande å den nya övergångsplanen av en tjänst i 24 lönegraden för den tjänsteman, som har ansvaret för utrikesbokföringen. Sistnämnda förslag har föranletts av att serviceexpeditionen redan enligt beslut av fullmäktige tillförts en tjänst i 24 lönegraden, vilken uppehålls medelst förordnande tills vidare. Man kunde eljest hysa viss tvekan om tjänsten i jämförelse med andra tjänster i riksbanken borde vara placerad högre än i RA 22. Med slutligt avgörande huruvida tjänsten bör tillsättas med ordinarie innehavare bör anstå till dess att vissa ifrågasatta tekniska förändringar i organisationen genomförts och prövats.

I övrigt föreslås inga andra ändringar än att en å den nuvarande fördelningsplanen i 18 lönegraden upptagen tjänst för en förste expeditionsman och biträdande kassavårdare torde böra höjas till 20 lönegraden. Den å för-

delningsplanen för närvarande i lönegraden RA 22 upptagna tjänsten, vars innehavare har att vara kontrollant å expeditionen och kassavårdare för utländska värden, bör sålunda bibehållas. Tilläggas må att det för lägre tjänstemän i något fall kan visa sig vara motiverat med visst tilläggsarvode.

Remboursexpeditionen. Såsom chef för denna arbetsgrupp, vilken utbrutits ur utrikesexpeditionen (serviceexpeditionen), skulle enligt vad ovan föreslagits fungera en tjänsteman i lönegraden RC b. Med hänsyn till de krav, som måste ställas å dennes närmaste man, torde det vara motiverat att höja hans tjänst från nuvarande 20 till 22 lönegraden. Dessutom beräknas att å expeditionen böra vara placerade två tjänster i 18 lönegraden mot för närvarande en.

Statistikgruppen. Å denna arbetsgrupp finnes uppförd en tjänst i lönegraden RA 22, avsedd för en statistiker, tillika ställföreträdande gruppchef. Denna tjänst uppehålls icke för närvarande på grund av att den senaste innehavaren måst anlitas å annan tjänst. I och för sig kunde det kanske övervägas att tjänsten placerades i 20 lönegraden. Då någon ändring icke nu föreslås för den nya övergångsperioden, föranledes detta av dels att de arbetsuppgifter, som komma att åvila tjänsten, icke kunna fullt överblickas och dels att fullmäktige måste anses oförhindrade att, om detta befinnes lämpligt, låta uppehålla tjänsten i lägre lönegrad.

Valutagruppen. Såsom ställföreträdare för gruppchefen — vilkens tjänst ovan föreslagits höjd från RC b till RC a — fungerar en tjänsteman med förordnande i lönegraden RA 22. På grund av de viktiga och krävande arbetsuppgifter, som åvila sistnämnde tjänsteman, bör tjänsten bibehållas i nuvarande lönegrad. Närmast lägre tjänst är placerad i 18 lönegraden, och någon ändring härutinnan synes tills vidare icke böra vidtagas.

Direktionsexpeditionen. Denna arbetsgrupp upptager förutom biträdespersonal endast en tjänst för sekreterare i lönegraden RA 22. Såsom gruppchef tjänstgör chefen för administrativa avdelningen. Innehavaren av sekreterartjänsten fungerar samtidigt som sekreterare hos industristyrelsen och åtnjuter i denna egenskap ett särskilt arvode å 600 kronor för år. Sekreterartjänstens nuvarande lönegradsplacering överensstämmer med vad som förutsatts i personalplanen. Även i den nya övergångsplanen har tjänsten ansetts böra uppföras med oförändrad löneställning.

Organisations- och personalkontoret. Å nämnda arbetsgrupp finnas enligt nuvarande fördelningsplan, förutom tjänsten såsom gruppchef i 26 lönegraden, 1 tjänst i 22 och 1 i 18 lönegraden. För att med tillräcklig snabbhet genomföra föreliggande arbetsuppgifter torde en viss utbyggnad av arbetsgruppen böra ske. Med hänsyn till de krav som måste ställas på de tjänstemän, vilka sysselsättas med organisations- och personalfrågor, synes arbetsgruppen böra tillföras en tjänst i 20 lönegraden.

Intendenturkontoret utgör den enda arbetsgrupp, där för närvarande ställföreträdande gruppchefen (RA 18) är placerad lägre än i 20 lönegraden. Under de tider, då intendenten (RA 24) befinner sig på resor för besök vid avdelningskontoren, får ställföreträdande gruppchefen utan särskild ersättning fullgöra de löpande göromålen å arbetsgruppen. Med hänsyn härtill samt till vikten av de ärenden, som intendenturkontoret har att handlägga, synes en höjning av nämnda tjänst från 18 till 20 lönegraden böra ske. Det må tilläggas att ställföreträdande gruppchefen på grund av svårigheten att finna ersättare, som utan relativt lång förberedelsestid kan överta hans arbetsuppgifter, i allmänhet icke kan tilldelas förordnanden inom andra arbetsgrupper.

Revisionskontoret. Å denna arbetsgrupp — för vilken chefen för revisions-

avdelningen fungerar som gruppchef — äro placerade 2 tjänster i 24 lönegraden, avsedda den ena för en förste revisor för inrikesärendena och den andra för en förste revisor för utrikesärendena (jfr ovan). Dessutom finnas för närvarande dels 1 tjänst i 22 lönegraden, vars innehavare har att revidera riksbankens industrier och deltaga i revisionen av avdelningskontoren, dels 2 tjänster i 20 lönegraden, vars innehavare ha till huvudsaklig uppgift att granska den ene bankavdelningens och den andre valvsavdelningens samt organisations- och personalkontorets räkenskaper. Sistnämnda tjänst torde böra höjas till 22 lönegraden. På grund av den utökning i arbetsuppgifterna, som inträtt främst å utrikesrevisionen, bör revisionskontoret vidare tillföras en tjänst i 20 lönegraden för biträdande utrikesrevisorn, medan dennes nuvarande tjänst i 18 lönegraden utnyttjas för att utöka revisorsassistenternas antal från 1 till 2.

Det må i detta sammanhang nämnas, att revisionen av avdelningskontoren fortfarande, liksom före omorganisationen, i stor utsträckning verkställes av särskilda reserevisorer, vilka utses bland lämpliga tjänstemän från andra arbetsgrupper (eller från avdelningskontoren). Till envar av dessa reserevisorer utgår särskilt arvode å 200 kronor vid revision av kontoren i Göteborg och Malmö samt 100 kronor vid revision av annat avdelningskontor. Anledningen härtill är att arbetet måste forceras och övertid tillgripas i ganska stor utsträckning. Dessutom erhåller reserevisor sedvanlig resekostnads- och traktamentsersättning. Revisionskontorets tjänstemän ha ansetts böra vid revisionsresor erhålla samma förmåner som övriga reserevisorer. Även om det i och för sig kunde vara lämpligt att revisionskontoret kunde i betydligt större utsträckning än hittills ombesörja revisionsresorna — något som skulle nödvändiggöra att arbetsgruppen tillfördes ytterligare personalförstärkning — har det nuvarande systemet vissa fördelar genom den utbildning och vidgade erfarenhet, som genom revisionsresorna beredes härför anlitad personal från banken i övrigt. För den nya övergångsperioden föreslås ingen ändring i detta system; det ligger i sakens natur att revisionskontoret i all den utsträckning detta är möjligt utnyttjar sin egen personal för ifrågasvarande revisionsarbete (jfr bankoutsk. utl. nr 76/1943, s. 145).

Sedelförstörelsekontoret. För gruppchefens (RA 24) ställföreträdare upp tar den nu gällande organisationsplanen en tjänst i 22 lönegraden. Efter närmare överväganden har emellertid tjänsten i planen för personalfördelningen sänkts till 20 lönegraden. Någon anledning att ändra tjänstens nuvarande lönegradsplacering torde ej föreligga.

Vid bifall till dessa förslag skulle antalet tjänster i 22 lönegraden vid huvudkontoret komma att uppgå till 17 och i 20 lönegraden till 23, mot respektive 16 och 21 i nuvarande fördelningsplan (och 14 respektive 15 i personalplanen samt 28 respektive 15 i nu gällande övergångsplan).

e) Förste kammarskrivare i lönegraden RA 18:

I denna lönegrad finnas å övergångsplanen uppförda 19 tjänster, medan i personalplanen antalet utgör 14. Enligt den för närvarande gällande fördelningsplanen inrymmer 18 lönegraden 21 tjänster.

Ovan har föreslagits, att 3 av de å fördelningsplanen uppförda tjänsterna skulle uppflyttas från 18 till 20 lönegraden och 1 nedflyttas till förstnämnda lönegrad. Remboursgruppen skulle tillföras en tjänst utöver den, som för närvarande är placerad å arbetsgruppen. I övrigt synas nuvarande å fördelningsplanen upptagna tjänster i 18 lönegraden böra bibehållas i en ny övergångsplan. Antalet tjänster i sagda lönegrad vid huvudkontoret skulle alltså utgöra 20.

f) Kammar skrivartjänster i lönegraden RA 16:

I den före 1944 års ingång gällande personalförteckningen utgjorde antalet kammar skrivartjänster i 16 lönegraden vid huvudkontoret 36. Övergångsplanen upptager 27 tjänster i lönegraden vid kontoret, men enligt särskilda medgivanden av riksdagen hava fullmäktige av befordringsskäl medgivits rätt att utöver detta antal tillfälligt tillsätta 11 tjänster.

I skrivelse den 29 januari 1946 har Riksbankstjänstemännens förening hemställt om att fullmäktige ville föreslå sådan ändring av bankoreglementet, att fullmäktige skulle erhålla bemyndigande att, utan hinder av nu gällande personalplan, för varje år hos bankoutskottet begära rätt att tillsätta för året erforderligt antal kammar skrivartjänster. När sådant bemyndigande första gången utnyttjades borde enligt föreningens förslag hemställan göras om att samtliga i banken anställda icke-ordinarie tjänstemän med mer än 7 års sammanlagd anställningstid skulle erhålla befordran till ordinarie kammar skrivartjänst. Som skäl härför har åberopats, att befordringen till första ordinarie tjänst i 16 lönegraden för nuvarande tjänstemän i lönegraden skett vid avsevärt olika ålder — variationerna rörde sig mellan 5 och 13 år — och att de nuvarande icke-ordinarie tjänstemännen ej kunde påräkna befordran förrän efter en anställningstid av cirka 10 år, medan vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och tullverket befordran till första jämförbara ordinarie tjänst (16 lönegraden i tullverket och 15 lönegraden vid de övriga verken) regelmässigt uppnås efter kortare anställningstid.

Med anledning av denna skrivelse må nämnas, att nyanställd student (likställd) enligt nu gällande befodringsplan efter 1 års aspiranttid befodrads till extra tjänsteman i lönegraden Ex 8, efter ytterligare 2 års anställningstid till extra ordinarie tjänsteman i lönegraden Eo 11, efter ytterligare 2 år till Eo 14 och efter ännu 2 år till Eo 16. Ha tjänstemännen före anställningen i riksbanken haft annan statstjänst eller privat tjänst, kan tiden förkortas för befordran till extra eller extra ordinarie tjänst. Utan att i detta sammanhang ingå på en fråga Riksbankstjänstemännens förening gjord framställning om väsentlig förkortning av icke-ordinarietiden må framhållas, att med nuvarande befodringsgång såsom förut nämnts tjänst i lönegraden Eo 16 regelmässigt nås efter högst 7 års anställning i riksbanken. Eftersom vid bifall till vad 1945 års lönekommitté föreslagit lönen i 16 lönegraden för extra ordinarie tjänsteman från och med den 1 juli 1947 kommer att överensstämma med vad som skall utgå till ordinarie tjänsteman i samma lönegrad, torde framställningen icke böra föranleda någon åtgärd.

Vid bedömande av frågan om behovet av ordinarie tjänster i 16 lönegraden vid huvudkontoret är att märka att ifrågavarande tjänster sakna fast placering och att förordnande icke meddelas vid ledighet för tjänsteman i lönegraden. Vid sådant förhållande bör antalet tjänster i lönegraden bestämmas med hänsyn till lämplig befodringsgång. Med denna utgångspunkt synes den nuvarande övergångsplanens ram, d. v. s. 27 tjänster, böra bibehållas i den nya övergångsplanen. Om så sker kan man räkna med att åtminstone några av de äldre e. o. tjänstemännen kunna vinna befordran redan i samband med den nya övergångsplanens ikraftträdande.

Personalförhandlingar.

Riksbankstjänstemännens förening anförde betänkligheter mot förslaget att ytterligare två RC-tjänster skulle införas i personalplanen, den ena såsom chef för utrikes serviceexpeditionen och den andra såsom kamrer på kontorscentralen. Tjänsterna i fråga borde i stället överföras till RA-planen.

Från *riksbankens* sida framhölls, att RC-tjänsterna från personalens synpunkt vore förenade med den fördelen i jämförelse med RA-tjänsterna, att vederbörande redan vid tillträdet erhöle närmast överstigande slutlönen i närmast jämförliga RA-tjänst. Beträffande den i förslaget upptagna nya RC-tjänsten å kontorscentralen gällde, att det vore olämpligt tillsätta densamma genom konstitutorial, bland annat därför att *riksbankens* kontorsorganisation låge i stöpsleven. RC-tjänsten å serviceexpeditionen föreläge redan enligt nuvarande övergångsplan — liksom enligt personalplanen — och enda ändringen var, att tjänsten föreslagits höjd.

Föreningen yrkade vidare beträffande löneställningen för vissa tjänster,

att befattningen som chef för sedelräkningen skulle höjas från nuvarande RA 22 till RA 24;

att två kassavårdare å kassaexpeditionen och en sedelutdelare tillika kassavårdare i sedelräkningen, samtliga i RA 20, skulle uppflyttas till RA 22;

att kassörstjänsterna (två i centralkassan och två i växlingskassorna) borde återgå till RA 22;

att tjänsten som 3:e kassavårdare å depositaexpeditionen höjdes från RA 18 till RA 20; samt

att båda de å utrikesexpeditionen tjänstgörande expeditionstjänstemännen placerades i RA 20 (i promemorian skulle en av dem bibehållas i RA 18).

Med anledning av de av personalföreningen framställda önskemålen om höjning av vissa kassavårdar- och kassörstjänster framhölls från *riksbankens* sida följande. Frågan om kassörstjänsternas lönegradsplacering hade vid omorganisationen år 1943 varit föremål för ingående prövning. En höjning av kassörstjänsterna vid huvudkontoret komme sannolikt att medföra konsekvenser även beträffande löneställningen för kassörerna vid avdelningskontoren. Det föreläge därför sannolikt icke stora förutsättningar för att vinna gehör för framställning om uppflyttning av dessa tjänster. Detta gällde även förslaget om höjning av kassavårdarnas lönegradsplacering.

Föreningen framhöll, att svårigheten att erhålla vikarier för huvudkontorets kassörer — en svårighet som sannolikt successivt bleve alltmer accentuerad — visade, att tjänsterna vore för lågt placerade. Även om numera icke föreläge något ekonomiskt ansvar för kassörerna, droge sig dock de yngre tjänstemännen till att ställa sig till förfogande som kassörer på grund av den risk för negativa omdömen de komme att löpa vid uppkommande kassabrister. Därtill komme, att det i praktiken visat sig, att dessa tjänster lätt erhöle karaktären av sluttjänster.

Riksbankens representanter invände, att några svårigheter icke förelegat att erhålla vikarier för kassörerna i centralkassan utan endast i växlingskassorna. Man kunde dock icke höja tjänsterna för att göra dem mera begärliga för vikarier. Vid kommande tillsättningar av 20-gradstjänster finge man i stället beakta behovet av kassörer. Avsikten vore icke att kassörstjänsterna skulle betraktas som sluttjänster. Några års tjänstgöring såsom kassör diskriminerade icke någon ur befordringssynpunkt, och hinder föreläge icke för en kassör att få förordnande på högre tjänster. Åtminstone i vissa fall hade anledningen till att tjänsteman, vilken tjänstgjorde som kassör, icke förordnats å andra tjänster varit, att vederbörande icke velat lämna sin kassörstjänst, vilken medförde fördelen av relativ självständighet.

Föreningen framhöll, att kravet på höjning av kassörstjänsterna respektive höjning av kassavårdartjänsterna närmast vore att fatta som ett alternativ: *antingen* måste enligt föreningens uppfattning kassörstjänsterna i och för sig göras mer attraktiva genom en höjning, *eller* också måste genom kassavårdartjänsternas höjning lämpliga förordnanden respektive passage- eller

slutplaceringar skapas för kassörerna. Riksbankens övertagande av felräkningsrisken vore för de flesta en mycket illusorisk fördel, och med det tilltagande antalet felräkningar skulle med säkerhet svårigheten att få billiga kassörsämnen starkt tilltaga.

Föreningen ville dock — utan att i övrigt frånga sin ovan anförda uppfattning — starkt taga fasta på den från riksbanksledningens sida tillkännagivna inställningen, att banken finge räkna med en viss mängd felräkningar och att dessa icke skulle bli till men för respektive tjänstemän på annat sätt än att de vid upprepade förluster skulle betraktas såsom mindre lämpade för just kassörsarbetet.

Fullmäktige.

Beträffande det av Riksbankstjänstemännens förening framförda önskemålet om att de föreslagna kamrerstjänsterna å kontorscentralen och å utrikesexpeditionen skulle överflyttas till RA-planen vilja fullmäktige hänvisa till vad som från riksbankens sida anförts vid de förda förhandlingarna. Fullmäktige anse sig böra vidhålla sitt förslag i detta hänseende.

Riksbankstjänstemännens förening har ansett, att chefen för sedelräkningen bör uppflyttas från 22 till 24 lönegraden. Som skäl härför har anförts, bl. a., att ifrågavarande befattningshavare har sig underställd en betydligt större personal — huvudsakligen bestående av s. k. reservpersonal — än vad som är fallet i fråga om övriga tjänstemän i 22 lönegraden. Vad sålunda framhållits äger sin riktighet. Med hänsyn härtill och till det ansvar, som är förenat med tjänsten, anse sig fullmäktige kunna biträda föreningens framställning på denna punkt. Det i promemorian föreslagna antalet tjänster i 22 lönegraden bör i stället minskas med en.

Frågan om löneställningen för övriga kassavårdare å kassaexpeditionen har varit föremål för ingående överväganden såväl i samband med att fullmäktige 1943 framlade sina förslag beträffande bankens personalorganisation som i nu förevarande sammanhang. Fullmäktige beaktade därvid särskilt, att innehavarna av dessa tjänster i regel ha stora värden i sin vård. Då den nuvarande löneställningen för ifrågavarande kassavårdare synes lämpligt avvägd, anse sig fullmäktige icke böra tillstyrka någon höjning därav. Vad nu sagts gäller även beträffande tjänsten som tredje kassavårdare å depositaexpeditionen.

Icke heller beträffande lönegradsplaceringen för kassörerna vid huvudkontoret eller för den s. k. andre expeditionsmannen å utrikesexpeditionen anse fullmäktige sig böra tillstyrka någon ändring i fullmäktiges ursprungliga förslag. I fråga om den sistnämnda tjänsten må särskilt framhållas möjligheten att tilldela innehavaren ett visst tilläggsarvode, om utrikesrörelsens fortsatta utveckling skulle giva anledning därtill.

Vad slutligen angår bankombudsmannen Falks hemställan (se s. 1) om att bliva överförd till indragningsstat, hava fullmäktige, oaktat de starka principiella betänkligheter, som föreligga, icke något att erinra mot bifall till framställningen. Om Falk överföres till indragningsstat bör han, såsom fallet är beträffande tidigare till sådan stat överförda befattningshavare hos riksbanken, uppbära avlöning enligt ortsgrupp C. Enligt gällande bestämmelser utgår dock icke provisoriskt tillägg. Huruvida Falk, om hans framställning bifalles, kommer att få del av den löne reglering för statstjänstemän, som föreslagits träda i tillämpning den 1 juli 1947, blir beroende på de regler, som komma att gälla för statstjänstemän å indragningsstat i allmänhet.

Lönenämnden.

Vad angår det av fullmäktige framlagda förslaget i vad rör bankpersonalen, omfattar detta bland annat utbyte av en befattning i lönegrad RA 26 avsedd för kamrerare å kontorscentralen mot en kamrerstjänst i lönegrad RC b, vilken tjänst avses skola tillsättas på förordnande tillsvidare. Vid behandlingen av detta spörsmål ha inom lönenämnden uttalats betänkligheter emot det vidgade användandet av förordnandetjänster inom riksbanken, som det föreslagna överförandet av ifrågakarande kamrerstjänst innebär. Utan att i anledning av nu förevarande förslag taga ställning till den sålunda föreliggande frågan vill lönenämnden allenast erinra, att nämnden berört detta spörsmål i sitt utlåtande den 25 september 1943 över fullmäktiges då framlagda förslag till personalorganisation. Lönenämnden framhöll härvid, att, ehuru det otvivelaktigt för ett verk av riksbankens art måste vara förenat med betydande fördelar att anställningsformerna vore sådana att personal och organisation lätt kunde anpassas till uppkommande förändringar i bankens verksamhet, lönenämnden likväl ansåge, att förordnandetjänster endast borde ifrågakomma beträffande de verkligt ledande befattningarna inom banken och vid sådana befattningar, till vilka befordran på grund av befattningarnas art borde kunna äga rum i särskild ordning.

Den av bankombudsmannen Falk gjorda framställningen om överförande av hans innehavande befattning i lönegraden RA 24 till indragningsstat finner sig lönenämnden, med hänsyn till att fullmäktige oaktat de starka principiella betänkligheter, som föreligga, icke ansett sig ha något att däremot erinra, kunna tillstyrka. Beträffande tidpunkten för befattningens överförande till indragningsstat vill lönenämnden framhålla, att det — med hänsyn till den korta tid som återstår före årsskiftet för avvecklingen av Falks arbetsuppgifter — kan befinnas erforderligt, att överförandet äger rum vid något senare tidpunkt under 1 kvartalet 1947, varom överenskommelse torde få träffas mellan fullmäktige och Falk.

Fullmäktiges förslag i övrigt i vad rör bankpersonalen föranleder icke någon erinran från lönenämndens sida.

Ledamoten *Hägglund* har anfört, att lönenämnden med hänsyn till en skrivelse, som efter det lönenämnden fattat sina ovanstående beslut men före utlåtandets justering inkommit från bankombudsmannen *Öhlin*, bort uppskjuta sitt ställningstagande till frågan om överförande av bankombudsmannen Falks befattning på indragningsstat till dess fullmäktige i riksbanken, till vilka *Öhlins* skrivelse överlämnats, tagit ställning till däri upptagna spörsmål.

2. Avdelningskontoren.

Promemorian.

a) Direktörer:

Enligt nu gällande personalplan och övergångsplan finnas vid avdelningskontoren 2 direktörer i lönegraden RC 4 (vid kontoren i Göteborg och Malmö) samt 23 direktörer i lönegraden RC 1 vid de övriga kontoren. Någon ändring härutinnan har icke ansetts påkallad.

b) Kamrerare:

Såväl övergångsplanen som personalplanen upptar kamrerare dels i 26 lönegraden vid två kontor (Göteborg och Malmö) — vid vardera av dessa kontor finnes dessutom en kamrerare i 22 lönegraden — dels i 24 lönegraden vid sju kontor, nämligen i Gävle, Jönköping, Linköping, Luleå, Norrköping, Uppsala och Örebro, och dels i 22 lönegraden vid återstående sexton kontor. Vid två av sistnämnda kontor intager emellertid kamreraren en personlig löneställning i 24 lönegraden, nämligen vid kontoren i Falun och Karlstad; det samma är förhållandet med andre kamreraren (valvskamreraren) vid kontoret i Malmö. Enligt en till nu gällande övergångsplan fogad anmärkning (nr 4) skola så länge sistnämnda tre kamrerare kvarstå i innehavande befattningar antalet kamrerstjänster i 24 lönegraden ökas med tre och antalet kamrerstjänster i 22 lönegraden i stället minskas med samma antal. I den mån avgång sker skola tjänsterna utbytas mot kamrerstjänster i sistnämnda lönegrad.

Den nuvarande löneställningen för kamrerarna synes vara väl avvägd. Anmärkning av enahanda innebörd som den förut nämnda bör fogas vid den nya övergångsplanen.

c) Kassörer och övrig bankpersonal:**1:o) Kontoren i Göteborg och Malmö:**

Gällande övergångsplan upptager vid kontoret i Göteborg tre tjänster i 22 lönegraden utöver kamrerstjänsten i samma lönegrad, 1 kassörstjänst i 20 lönegraden, 1 kassörstjänst i 18 lönegraden, 4 förste kammarskrivartjänster i 18 lönegraden och 4 kammarskrivartjänster i 16 lönegraden. Vid kontoret i Malmö företer övergångsplanen — i jämförelse med Göteborgskontoret — endast den olikheten att antalet förste kammarskrivartjänster i 18 lönegraden utgör 3. Enligt personalplanen skulle vid vardera kontoret finnas 1 tjänsteman i 22 lönegraden (förutom kamreraren), 2 tjänstemän i 20 lönegraden och 2 i 18 lönegraden; i 16 lönegraden upptar personalplanen 4 tjänstemän i Göteborg och 3 i Malmö.

Från och med den 1 juli 1945 har vid kontoret i Malmö i enlighet med kontorsstyrelsens förslag fastställts en plan för personalfördelningen, vilken i 22 lönegraden, förutom kamrerstjänsten, upptager endast en tjänst, avsedd för en revisor och kassavårdare. De båda kassörstjänsterna hava placerats i 20 lönegraden, vilket innebär en höjning i förhållande till vad som förutsatts i personalplanen av en tjänst från 18 till 20 lönegraden. Denna höjning har ansetts motiverad med hänsyn till kassaarbetets omfattning vid kontoret. Vidare har registratorn, vilken tillika har att utföra förutvarande kontrollbokförarens arbetsuppgifter, placerats i samma lönegrad, vilket ävenledes får anses innebära en höjning i förhållande till vad som förutsatts i personalplanen. Därjämte har kontorsstyrelsen föreslagit att även föreståndaren för sedelräkningen vid kontoret skulle tillhöra 20 lönegraden. Ifrågavarande lönegradsplacering av tjänsterna, som tillkommit efter ingående övervägande, synes motiverad vid en jämförelse med tjänsteplaceringarna vid övriga kontor. Det må i detta sammanhang erinras, att vid huvudkontoret kassörstjänstledaren för sedelräkningen är placerad i 22 lönegraden, medan föreståndaren för sedelräkningen är placerad i 22 lönegraden. Vid bifall till detta förslag, som skulle innebära allt fyra 20-gradstjänster placerades vid kontoret,

kunna 18-gradstjänsterna bestämmas till det i personalplanen förutsatta antalet, nämligen 2.

I 16 lönegraden upptager såsom förut nämnts övergångsplanen 4 och personalplanen 3 tjänster vid kontoret i Malmö. Med hänsyn till den utökning av antalet tjänster i förhållande till personalplanen, som föreslagits i 20 lönegraden, bör antalet 16-gradstjänster kunna bestämmas till 3 i enlighet med vad som förutsatts i personalplanen.

Det må i detta sammanhang nämnas, att det vid bifall till förslaget kommer att finnas 1 övertalig tjänsteman i 22 lönegraden vid kontoret. En tjänst i 20 lönegraden bör icke få tillsättas, så länge detta förhållande kvarstår. Antalet tjänstemän i 20 lönegraden uppgår till 2 (fr. o. m. den $1/_{11}$ 1946), i 18 lönegraden till 3 och i 16 lönegraden till 4 (fr. o. m. den $1/_{12}$ 1946).

Vid kontoret i Göteborg, som i fråga om verksamhetens omfattning är praktiskt taget helt jämställt med kontoret i Malmö bortsett från sedelrörelsen, tillämpas för närvarande en tjänsteplacering, som är identisk med vad som gäller vid sistnämnda kontor. Antalet ordinarie tjänster i de olika lönegraderna bör därför överensstämma med vad som föreslagits för kontoret i Malmö.

Vid kontoret finnas för närvarande — förutom direktör samt 1 kamrer i 26 och 1 kamrer i 22 lönegraden — 5 tjänstemän i 22 lönegraden, av vilka en pensioneras den 1 april 1947, 4 tjänstemän i 18 lönegraden och 2 tjänstemän i 16 lönegraden. De föreslagna tjänsterna i 20 lönegraden torde böra få tillsättas endast i den mån avgång sker av tjänstemän i 22 lönegraden vid kontoret, så att sammanlagda antalet i 20 och högre lönegrad icke överstiger vad som förutsatts i den nya övergångsplanen.

Personalförhandlingar.

Riksbankstjänstemännens förening yrkade, att vid vartdera av avdelningskontoren i Göteborg och Malmö skulle utöver av fullmäktige föreslagna två tjänster i RA 18 inrättas en tjänst i samma lönegrad med uppgift att omhändervärdhava indrivningen av nödlidande bosättningslån.

Från *riksbankens* sida framhölls, att vid kontoret i Malmö funnes en ombudsman, som ledde indrivningen av bosättningslån, varför det kunde ifrågasättas, om tillräckligt skäl föreläge att i den nya övergångsplanen upptaga en tjänst i 18 graden för den tjänsteman, som närmast ombestyrde dessa göromål.

Fullmäktige.

I promemorian har föreslagits att 2 tjänster skola vara placerade i 18 lönegraden vid vartdera av kontoren i Göteborg och Malmö. Riksbankstjänstemännens förening har hemställt att detta antal skulle ökas till 3. I denna framställning hava direktörerna vid de båda kontoren instämt. Beträffande de arbetsuppgifter, som böra åvila dessa tre tjänster, föreligger någon olikhet i uppfattningen mellan direktörerna. Efter den ingående utredning, som numera föreligger, anse sig fullmäktige böra föreslå att en av de i förslaget upptagna tjänsterna i 16 lönegraden vid vartdera kontoret höjes till 18 lönegraden.

Det må i detta sammanhang framhållas, att de i förslaget upptagna tjänsterna i 16 lönegraden icke nödvändigt behöva vara placerade vid de kontor, där de upptagits i den föreslagna övergångsplanen. (Jfr lönenämndens å

s. 102 i bankoutsk. utl. nr 76/1943 återgivna uttalande beträffande placeringen av tjänster i RA 16). Såsom av promemorian framgår har antalet tjänster i sistnämnda lönegrad bestämts med hänsyn till lämplig befordringsgång. Skulle det visa sig lämpligt att — trots att antalet tjänster i 18 lönegraden vid ifrågavarande båda kontor ökats i förhållande till fullmäktiges ursprungliga förslag — behålla 3 kammarskrivare i 16 lönegraden vid ettdera eller båda kontoren, bör alltså hinder härför icke möta. Denna möjlighet torde för övrigt inrymmas i bestämmelserna i § 29 bankoreglementet.

2:o) De 23 mindre kontoren:

Promemorian.

Vid åtta av ifrågavarande kontor, nämligen i Gävle, Jönköping, Linköping, Luleå, Norrköping, Sundsvall, Uppsala och Örebro, äro kassörstjänsterna enligt personal- och övergångsplanerna placerade i 20 lönegraden, medan kassörstjänsterna vid de övriga 15 kontoren hänförs till 18 lönegraden. Kassörstjänsten vid kontoret i Sundsvall har emellertid under hela den tid övergångsplanen varit i tillämpning, jämlikt beslut av fullmäktige, varit placerad i 18 lönegraden. Anledningen till att tjänsten i personalplanen kom att tillhöra 20 lönegraden var, att det förutsattes att sedelräkningscentral skulle inrättas vid kontoret, ett förslag som sedermera fått förfalla. De arbetsuppgifter, som åvila kassören i Sundsvall, äro icke mera betungande än vid övriga kontor med kassörer i 18 lönegraden.

Med hänsyn till föreliggande förhållanden synes det lämpligt, att kassörstjänsterna vid de övriga 7 uppräknade kontoren bibehållas i 20 lönegraden. Vid dessa kontor äro kamrerstjänsterna placerade i 24 lönegraden. Vid övriga 16 kontor böra liksom hittills kassörstjänsterna tillhöra 18 lönegraden.

Övergångsplanen upptager — utöver tjänster för direktörer, kamrerare och kassörer — 11 förste kammarskrivartjänster i 18 lönegraden och 12 kammarskrivartjänster i 16 lönegraden vid ifrågavarande 23 kontor, d. v. s. en tjänst vid varje kontor. Personalplanen däremot inrymmer 19 kammarskrivartjänster i 16 lönegraden men inga förste kammarskrivartjänster, vilket innebär att vid de fyra minsta kontoren den lägsta ordinarie tjänstemannen skulle vara kassör. I fullmäktiges förslag till 1943 års riksdag angavs icke, vid vilka kontor tjänsterna i 18 lönegraden skulle vara placerade, och icke heller riksdagens beslut innefattade någon antydning härom. Emellertid hava fullmäktige ansett, att tjänster i 18 lönegraden borde placeras vid de 7 kontor, där kamrerstjänsterna och kassörstjänsterna hänförs till 24 resp. 20 lönegraden. Fyra tjänster i 18 lönegraden ha däremot icke kunnat givas någon placering som varit motiverad av verksamheten vid kontoren.

Ett övervägande av personalbehovet under den nya övergångsplanens giltighetstid giver vid handen, att det vid samtliga kontor i princip bör vara placerad en tjänsteman i 16 lönegraden, i allmänhet ordinarie men eljest extra ordinarie. Det synes lämpligt, att antalet ordinarie tjänster i lönegraden bestämmas till 19 såsom personalplanen förutsatt. Därjämte bör vid förenämnda 7 kontor finnas en förste kammarskrivare i 18 lönegraden. Skälet till den föreslagna ökningen av antalet tjänster vid de mindre kontoren i förhållande till nuvarande övergångsplan — antalet 16-gradstjänster ökas med 7 men i stället minskas 18-gradstjänsterna med 4 — är huvudsakligen, att bosättningslånen successivt kommit att öka arbetsbelastningen vid kontoren. Här-till kommer, att de bestämmelser rörande kassavården vid avdelningskontoren, som numera utfärdats av fullmäktige, utgå från att det i allmänhet

bör finnas åtminstone en tjänsteman i lägst 16 lönegraden — ordinarie eller extra ordinarie — vid varje kontor förutom direktör, kamrer och kassör. Givetvis böra emellertid fullmäktige icke vara bundna av att alltid uppehålla den sålunda förutsatta personalorganisationen vid ifrågavarande kontor, bl. a. med hänsyn till att detta skulle kunna nödvändiggöra eljest opåkallade förflyttningar av tjänstemän. Det kan i stället av organisatoriska, men också av utbildningsskäl visa sig lämpligt att låta en extra ordinarie tjänsteman i 16 eller lägre lönegrad uppehålla befattning, som vanligen reserverats för ordinarie kammarskrivare.

Vid de 23 mindre kontoren skulle följaktligen vid bifall till förslagen finnas sammanlagt 23 tjänster i lönegraden RA 18, därav 16 kassörs- och 7 förste kammarskrivartjänster, samt 19 kammarskrivartjänster i lönegraden RA 16.

Personalförhandlingar.

Riksbankstjänstemännens förening förordade återinförande av registrators-tjänsterna i RA 18. Vidare förordade föreningen, att samtliga kammarskrivartjänster vid avdelningskontoren uppfördes på ordinarie stat samt att antalet av dessa tjänster bestämdes till 23 i stället för föreslagna 19.

I samband härmed framhölls, att om man jämförde personalplanen med det nu föreliggande förslaget till ny övergångsplan, man kunde konstatera, att medan huvudkontoret återvunnit 30 tjänster för bankpersonal de 23 mindre avdelningskontoren tillsammans endast fått sin ordinarie personal utökad med 7 — en skillnad som syntes böra utjämnas. Även ur säkerhetssynpunkt vore det av vikt, att personalen vid varje kontor icke underskred ett visst minimiantal.

Från *riksbankens* sida framhölls att det knappast kunde ifrågakomma att nu tillmötesgå personalföreningens önskemål på denna punkt. Att i förslaget upptagits registratorstjänster i 18 lönegraden vid de 7 största av ifrågavarande kontor motiverades av att arbetet där vore av större omfattning, men även befordringsskäl hade spelat in. Den nuvarande organisationen av de mindre avdelningskontoren hade visat sig lämplig. I vissa fall hade från kontorens sida framställts önskemål om att antalet tillfälligt anställda tjänstemän (s. k. reservpersonal) skulle i viss utsträckning utbytas mot mera fast anställda icke-ordinarie tjänstemän. Avsikten vore att söka tillmötesgå dylika önskemål, i den mån personaltillgången det medgäve. Anledningen till att huvudkontoret i personalhänseende fått förhållandevis flera tjänster i det föreliggande förslaget än avdelningskontoren främst vore att söka i den betydande utvidgning av utrikesrörelsen, som ägt rum under de senaste åren, och den utbyggnad av revisionskontoret, som blivit erforderlig.

Fullmäktige.

Riksbankstjänstemännens förenings framställning om att registrators-tjänster i 18 lönegraden skola inrättas vid samtliga de 23 mindre kontoren kunna fullmäktige icke biträda. Fullmäktige ansluta sig härutinnan till vad från riksbankens sida anfördes vid de förda förhandlingarna och vidhålla vad som föreslagits i promemorian. Icke heller hava fullmäktige funnit skäl tillstyrka att högre antal ordinarie tjänster i 16 lönegraden än 19 beräknas för ifrågavarande kontor.

3. Sammanfattning m. m.

Promemorian.

Det antal tjänster i 16 och högre lönegrad, som skulle få finnas vid huvudkontoret och avdelningskontoren vid bifall till promemorieförslaget, utgör 242, därav

vid huvudkontoret 121 eller samma antal som i gällande övergångsplan, vid vardera av kontoren i Göteborg och Malmö 13 (mot 16 resp. 15 i gällande övergångsplan) samt

vid övriga kontor 95 mot 92 i nuvarande övergångsplan. (Jfr Bilagor 2 och 3).

För närvarande finnas 113 ordinarie tjänstemän i 16 eller högre lönegrad vid huvudkontoret inkl. direktörerna vid industrierna, 14 vid kontoret i Göteborg, 14 vid kontoret i Malmö samt 92 vid övriga kontor, eller sammanlagt 233 tjänstemän, eller 11 mindre än som rymmas i den föreslagna nya övergångsplanen. Av dessa tjänstemän beräknas 9 avgå med pension under år 1947, 8 under år 1948 och 6 under år 1949.

Antalet tjänstemän i lönegraden Eo 16 utgör sammanlagt 15 i hela banken, därav 6 vid huvudkontoret. Deras anställningstid varierar mellan nära 10 år och 7 år. I lönegraden Eo 13 finnas 20 tjänstemän, därav 13 vid huvudkontoret, med en tjänstgöringstid av 5 å 6 år. Förutsättningar synas alltså föreligga att vid bifall till förslagen samtliga nuvarande extra ordinarie tjänstemän i 13 och högre lönegrad skola kunna vinna befordran till ordinarie tjänst under den nya övergångsplanens giltighetstid, under förutsättning att tjänstetillsättningar ske i den utsträckning planen medger. Tilläggas må att antalet tjänstemän i lönegraden Eo 11 tillhörande bankpersonalen i hela banken för närvarande utgör 11; i lönegraden Ex 8 uppgår nuvarande antalet till 9. Dessa kunna tillgodoräkna kortare anställningstid i riksbanken.

Såsom förut nämnts finnas vid kontoret i Göteborg 4 övertaliga tjänstemän i 22 lönegraden och vid kontoret i Malmö 1. Av dessa avgå 1 (i Göteborg) den 1 april 1947 och 1 (i Malmö med personlig löneställning i 24 lönegraden) den 1 oktober 1949. I övrigt när ingen av dessa tjänstemän pensionsåldern under övergångstiden. Om det system, som tillämpats under den nuvarande övergångstiden, skulle få fortsatt giltighet även under den nya övergångsperioden, skulle dessa övertaliga tjänstemän komma att hindra befordringar till 22 lönegraden, i första hand vid huvudkontoret. Ovan har förutsatts, att vid befordringar till 20 lönegraden vid kontoret i Göteborg resp. Malmö hänsyn skall tagas till dessa övertaliga tjänstemän. Däremot synas ifrågavarande tjänstemän icke böra få hindra befordringar vid huvudkontoret (eller de mindre avdelningskontoren). Anmärkning härom torde böra göras till den nya övergångsplanen.

I 20 lönegraden finnas för närvarande endast två tjänstemän, som ur organisatorisk synpunkt kunna anses övertaliga å sin nuvarande tjänstgöringsort, nämligen kassörerna vid kontoren i Karlskrona och Mariestad. Enahanda anteckning som ovan föreslagits torde böra göras beträffande dessa tjänstemän. Självfallet bör en dylik anteckning icke föranleda, att ifrågavarande tjänsteman ej skulle, om lämpligt tillfälle erbjuder sig, förflyttas till tjänst i den lönegrad, som vederbörande tillhör.

Ovan har försök gjorts till en prognos beträffande de nuvarande extra ordinarie tjänstemännens möjligheter att under övergångstiden erhålla ordinarie kammarskrivartjänst. Givetvis är en sådan osäker. Ännu svårare ställer det sig att söka beräkna, hur befordringsmöjligheterna komma att gestalta

sig för de nuvarande tjänstemännen i 16, 18 och 20 lönegraderna. Vid bifall till de i denna promemoria framlagda förslagen kan man emellertid räkna med att under den nya övergångstiden befordringar i viss utsträckning skola bli möjliga till 22 lönegraden såväl vid huvudkontoret som vid de mindre kontoren. I 20 lönegraden torde åtskilliga tjänster kunna tillsättas, några redan i samband med årsskiftet 1946—1947. Detsamma gäller beträffande tjänster i 18 lönegraden.

De två till 22 lgr vid huvudkontoret senast befordrade ha uppnått en ålder av ca 48 år och kunna återopa en anställningstid av 26 resp. 22 år. De till kamrerare i samma lönegrad vid avdelningskontoren senast befordrade ha uppnått ungefär samma ålder (44 à 46 år) och tjänstetid i banken (25 à 26 år). Befordran till 20 lgr har under sista tiden skett efter växlande anställningstid (18 à 25 år). De till 18 lgr befordrade tjänstemännen hava i allmänhet kunnat tillgodoräkna 16 à 17 års anställning. Till jämförelse må nämnas, att under åren 1932—1941 anställningstiden före befordran genomsnittligt utgjorde till 22 lgr ca 25 år, till 20 lgr ca 18 år (avsåg då endast avdelningskontoren) och till 18 lgr nära 14 år (samt till 16 lgr ca 8 år). ☞

C. *Biträdespersonal.*

Promemorian.

1. Huvudkontoret.

Vid huvudkontoret finnas enligt personalplanen uppförda 4 tjänster som förste kontorsskrivare i lönegraden RA 14, 4 tjänster som kontorsskrivare i RA 11, 2 tjänster som kontorister i RA 9, 10 tjänster som kameralbiträden i RA 7 och 18 tjänster som kontorsbiträden i RA 4 eller alltså sammanlagt 38 ordinarie tjänster för biträdespersonal. Övergångsplanen upptager samma antal tjänster i de olika lönegraderna med undantag av RA 7, där tjänsternas antal utgör 9. Övergångsplanen förutsätter emellertid, att de 2 tjänster i RA 9 som uppförts vid kontoren i Göteborg och Malmö i stället skulle kunna placeras vid huvudkontoret, varigenom antalet tjänster i lönegraden vid sistnämnda kontor komme att utgöra 4 och sammanlagda antalet biträdestjänster att uppgå till 39.

För närvarande finnas vid huvudkontoret 4 tjänster i lönegraden RA 14, 8 i RA 11, 9 i RA 7 och 17 i RA 4, varav en placerad vid sedeltryckeriet. Antalet ordinarie tjänstemän i biträdesgrad är följaktligen för närvarande 38. När en ledigförklarad tjänst i RA 4 tillsatts, uppgår antalet ordinarie tjänstemän i biträdesgrad till maximum av vad övergångsplanen medger. Den omständigheten att antalet tjänstemän i 11 lönegraden utgör 8, medan personalplanen och övergångsplanen upplaga endast 4 tjänster, medför att de 4 tjänsterna i 9 lönegraden måste hållas vakanta.¹ Dessutom finnas 2 extra ordinarie kontorsskrivare i lönegraden Eo 11 samt 36 extra ordinarie kontorsbiträden i lönegraden Eo 4 och 22 extra kontorsbiträden i lönegraden Ex 4. Inberäknat dessa tjänstemän uppgår biträdespersonalen alltså till 98. Därjämte tjänstgör som tillfälligt anställda mot dagarvode i genomsnitt ca 50 biträden (s. k. reservpersonal). Några av dessa äro inkallade till ständig tjänstgöring, medan det stora flertalet tjänstgör under endast en del av året. Det må i detta sammanhang nämnas, att biträdespersonalens antal i maj 1943, då fullmäktige framlade sitt förslag till riksbankens personalorganisation, fränsett re-

¹ I antalet tjänster i 9 lönegraden ha medräknats de två, som kunnat placeras antingen vid kontoren i Göteborg och Malmö eller vid huvudkontoret.

servpersonalen, utgjorde 94, därav 20 ordinarie och resten icke-ordinarie tjänstemän. Av de icke-ordinarie tjänstemännen voro emellertid 7 placerade vid kontoren i Göteborg och Malmö.

I sin skrivelse angående personalorganisationen den 17 maj 1943 anförde fullmäktige, att svårigheter mötte att då bedöma huru många biträdestjänster som kunde bli erforderliga efter omorganisationens genomförande och den lämpliga fördelningen av dessa tjänster mellan olika lönegrader. Det kunde ej angivas, i vad mån minskning av den dåvarande biträdespersonalen kunde bli möjlig eller lämpligen borde ske efter krigets slut. Om så ej skulle bli fallet, finge övervägas en ökning av antalet tjänster i första hand i de båda lägsta biträdesgraderna (RA 4 och RA 7).

Av ovan angivna siffror framgår, att en utökning skett av biträdespersonalen vid huvudkontoret, sedan berörda skrivelse avläts. Orsaken härtill är den betydande ökning av riksbankens arbetsuppgifter, som inträtt under den senaste 3-årsperioden och som icke kunnat helt motvägas av införda rationaliseringsåtgärder. Såvitt nu kan bedömas torde man, om icke en minskning skulle inträda i riksbankens arbetsuppgifter, få förutsätta att biträdespersonalens antal icke kan nämnvärt reduceras under den nya övergångsplanens giltighetstid.

Med hänsyn till föreliggande förhållanden synes en förbättring av befordringsmöjligheterna, särskilt för den yngre biträdespersonalen, böra genomföras. Under den nuvarande övergångsplanens giltighetstid har ordinarie kontorsbiträdestjänst kunnat uppnås efter en anställningstid, som sjunkit från över 9 år till knappt $6\frac{1}{2}$ år.¹ Det synes lämpligt att antalet tjänster i 4 lönegraden bestämmas så, att man i stort sett kan möjliggöra befordran ungefär efter samma tjänstetid. Antalet torde därför böra höjas med 10 eller från 18 till 28. Om nedan intagna förslag beträffande utökning även av antalet ordinarie tjänster i högre lönegrad skulle bifallas, skulle därmed sammanlagt 17 icke-ordinarie kontorsbiträden under den nya övergångsperioden successivt kunna erhålla ordinarie tjänst i 4 lönegraden vid huvudkontoret. Det må i detta sammanhang erinras om att frågan om erhållande av ordinarie tjänst i 4 lönegraden icke kommer att få samma betydelse som hittills, därest 1945 års lönekommittés förslag om att extra ordinarie tjänstemän skola i lönehänsende jämställas med ordinarie tjänstemän i motsvarande lönegrad vinner bifall.

Det synes emellertid, såsom redan antytts, vara rimligt — och ur arbetssynpunkt försvarligt — att även det nuvarande antalet högre tjänster något ökas. Sålunda synes antalet tjänster i såväl 11 som 9 lönegraden böra höjas från 4 till 6 samt antalet tjänster i 7 lönegraden från 9 till 12. Eftersom det för närvarande finnes 4 övertaliga tjänstemän i 11 lönegraden, vilka spärra de 4 nuvarande tjänsterna i 9 lönegraden², skulle vid bifall till detta förslag resultatet bli, att det övertaliga antalet nedginge till 2 och att $(6 - 2 =) 4$ tjänster skulle kunna tillsättas i 9 lönegraden. Det må i detta sammanhang nämnas, att vid huvudkontoret finnas 5 tjänstemän i 7 lönegraden med en anställningstid av 27—24 år (17—15 år i graden). Dessa hava hemställt om förbättring i sina befordringsförhållanden med åberopande av dels att deras anställningstid i riksbanken är relativt obetydligt kortare än de nuvarande tjänstemännens i 11 lönegraden, vilka innehåft sina tjänster sedan åtskilliga år tillbaka (sedan 1927—1940), och dels att de tidigare erhöle förordnanden i stor utsträckning å högre tjänster, något som numera icke förekommer.

¹ Vid befordran till första ordinarie tjänst tillämpas i allmänhet anciennitetsprincipen, om ej särskilda skäl till annat föranleda.

² Jfr not å s. 22.

Även tjänsterna i 7 lönegraden böra såsom förut nämnts ökas. Att nu bedöma det framtida behovet av tjänster i sistnämnda lönegrad låter sig emellertid ej göra. För den nya övergångstiden synes det lämpligt, att antalet höjes från 9 till 12, vilket inklusive befordringar i succession efter de tjänstemän, som skulle erhålla de nya 9-gradstjänsterna, komme att möjliggöra befordran av 7 tjänstemän till lönegraden RA 7.

Efter utbyte under innevarande år av riksbankens telefonväxel mot en ny med betydligt utökad kapacitet betjänas växeln av två telefonister mot förut en. Dessutom finnes en ersättare. Tjänstemannen i lönegraden Eo 4 May Eriksson, vilken tjänstgör som första telefonist, har anhållit att från och med den 1 januari 1947 en ordinarie tjänst i lönegraden RA 5 skulle inrättas för den tjänsteman, som i första hand har ansvaret för skötseln av telefonväxeln. Med hänsyn till de anspråk, som måste ställas å denna tjänsteman, och den förmansställning tjänstemannen intar vill det synas rimligt att något höja tjänsten. Detta torde emellertid kunna ske genom att en extra ordinarie tjänst inrättas i lönegraden Eo 5, vilket från och med den 1 juli 1947 torde komma att innebära samma kontanta löneförmåner som en ordinarie tjänst i samma lönegrad. Till jämförelse må nämnas, att vid telegrafverket ordinarie lands-telefonist är placerad i 4 lönegraden och rikstelefonist i 6 lönegraden.

Sammanlagda antalet ordinarie biträdestjänster skulle alltså komma att utgöra $(4 + 6 + 6 + 12 + 28 =) 56$ mot 37 (39) enligt nuvarande övergångsplan.

Det må tilläggas, att om förslagen bifallas, avsikten är att de nytillkomna tjänsterna skola ledigförklaras successivt under övergångstiden. Skulle det visa sig erforderligt att ytterligare utöka antalet ordinarie tjänster i olika lönegrader för biträdespersonalen, blir det tillfälle att överväga denna fråga, när förslag skall framläggas rörande personalorganisationen, sedan giltighetstiden för den nya övergångsplanen utlöpt.

2. Avdelningskontoren.

Personalplanen upptar biträdestjänster endast vid kontoren i Göteborg och Malmö. Vid vardera av dessa kontor finnas å sagda plan 1 tjänst i lönegraden RA 9, 1 tjänst i lönegraden RA 7 och 1 tjänst i lönegraden RA 4. Å övergångsplanen har — med hänsyn till övertalig personal i högre lönegrader i förhållande till personalplanen — vid vardera av nämnda båda kontor uppförts endast 1 tjänst i 9 lönegraden, vilken numera placerats vid huvudkontoret, och 1 tjänst i 4 lönegraden. Även å den nya övergångsplanen torde böra upptagas 2 biträdestjänster vid vardera kontoret. Det synes lämpligt att dessa tjänster placeras i lönegraden RA 4.

Det må tilläggas, att icke-ordinarie biträdespersonal anställts i extra ordinarie eller extra tjänst vid några av de mindre kontoren. Det kan visa sig lämpligt att fortsätta på denna väg. Därjämte finnes vid samtliga avdelningskontor tillfälligt anställd personal (reservpersonal) för sedelräkning m. m. Med hänsyn bl. a. till ovissheten rörande riksbankens blivande kontorsorganisation torde någon anledning icke föreligga att under den nya övergångsplanens giltighetstid inrätta ordinarie biträdestjänster vid de mindre avdelningskontoren.

Föreningen kvinnor i statens tjänst.

I yttrande över promemorian har *Föreningen kvinnor i statens tjänst* bl. a. framhållit, att — även om förslaget innebure vissa påtagliga förbättringar — antalet tjänster i de högre biträdesgraderna fortfarande vore snävt tilltaget i

betraktande av arbetsuppgifternas kvalificerade beskaffenhet och kravet på en ordnad beföringång. I anslutning härtill har föreningen anhållit, att de av fullmäktige för biträdespersonal vid *huvudkontoret* föreslagna tjänsterna skola ökas med 1 i lönegraden RA 14, 2 i lönegraden RA 11, 1 i lönegraden RA 9 och 1 i lönegraden RA 4.

Fullmäktige.

Fullmäktige hava ånyo övervägt frågan om biträdespersonalens lönegrads-placering och därvid ansett sig såtillvida kunna biträda föreningens framställning, att de i fullmäktiges förslag upptagna tjänsterna i 9 lönegraden ökas från 6 till 8 utan att detta föranleder minskning av det föreslagna antalet tjänster i 7 lönegraden. De i promemorian framlagda förslagen i fråga om antalet biträdestjänster torde i övrigt få anses lämpligt avvägda för den nya övergångsperioden. Skulle det visa sig, att det föreslagna antalet tjänster i 4 lönegraden icke är tillräckligt för att medge beföring till denna lönegrad enligt de principer, som komma att tillämpas inom statsförvaltningen i övrigt, torde fullmäktige få tillfälle att under övergångsperioden föreslå den utökning av detta antal, som därav föranledes.

Lönenämnden.

Lönenämnden, som funnit fullmäktiges förslag beträffande biträdespersonalen vara väl avvägt, har tillstyrkt detsamma.

D. Vaktpersonal.

Promemorian.

a. Vaktmästarpersonalen:

1. Huvudkontoret.

Personalplanen upptager vid huvudkontoret följande tjänster för vaktmästarpersonalen, nämligen

- 1 övervaktmästare i Ra 16,
- 1 biträdande övervaktmästare i RA 12,
- 1 förste bankvaktmästare i RA 10,
- 5 » » i RA 9 samt
- 14 bankvaktmästare i RA 7.

Å övergångsplanen finnes uppfört samma antal tjänster i de olika lönegraderna, med undantag av att antalet bankvaktmästare i lönegraden RA 7 utgör 24. Övergångsvis medgavs vidare, att åtta vaktmästare, som tidigare åtnjoto särskilda arvoden å 696 kronor per år för postbeföring och inkasering, skulle få bibehålla ifrågavarande arvoden, dock att de fem som befördrats till lönegraden RA 9 skulle få uppbära endast skillnaden mellan nämnda belopp och den löneökning de erhållit genom beföring.

Antalet icke-ordinarie bankvaktmästare vid huvudkontoret utgör 15, samtliga e. o. tjänstemän i Eo 7. Den till tjänsteåren äldste antogs i riksbankens tjänst i april 1935 och den senast anställde i juni 1940.

Vid de förhandlingar som ägde rum år 1943 och vilka föregingo fullmäktiges förslag beträffande riksbankens personalorganisation, föreslog Civilförvaltningens personalförbund att 14 tjänster skulle inrättas vid huvudkontoret i lönegraden RA 11 för s. k. bankexpeditörer samt att antalet bankvaktmästartjänster i lönegraden RA 7 skulle utgöra 20. Inklusive den föreslagna sysslomanen (nuvarande övervaktmästaren), biträdande sysslomanen (nuv. biträdande övervaktmästaren) och sysslomansassistenten (nuv. 1:e bankvaktmästaren i RA 10) skulle alltså antalet ordinarie tjänster för vaktmästarpersonalen vid huvudkontoret enligt förbundets förslag utgöra 37.

Den tillsatta lönekommittén — bestående av generaldirektören E. Stridsberg, numera landshövdingen E. A. Westling och statskommisariern B. E. Johnsson — ansåg att antalet förste bankvaktmästare i lönegraden RA 9 borde, bortsett från sysslomansassistenten, utgöra 2, att antalet bankvaktmästare i RA 7 borde begränsas till 12 och att 5 bankvaktmästartjänster borde nedflyttas till lönegraden RA 5.

Antalet ordinarie tjänster å personalplanen och övergångsplanen liksom dessa tjänsters fördelning mellan olika lönegrader överensstämmer med vad fullmäktige slutligen föreslog i promemoria till bankoutskottet den 14 oktober 1943, dock med den avvikelsen, att riksdagen, utan att taga slutlig ståndpunkt till frågan, icke ansåg sig tills vidare böra biträda fullmäktiges förslag om uppförande å personalplanen av 5 bankvaktmästartjänster i 5 lönegraden; dessa tjänster upptogs i stället i 7 lönegraden.

I skrivelse till fullmäktige den 1 november 1945 hemställde Civilförvaltningens personalförbund, att löneställningen skulle höjas för biträdande övervaktmästaren från RA 12 till RA 14 och för förste bankvaktmästaren i RA 10 till RA 12 samt att i samband därmed tjänstebenenämningen för såväl övervaktmästaren som biträdande övervaktmästaren och förenämnde förste bankvaktmästare skulle ändras till banksyssloman. Vidare anhöll förbundet, att de 5 förste bankvaktmästartjänsterna i RA 9 och 7 av bankvaktmästartjänsterna i RA 7 skulle höjas till lönegraden RA 11 och att tjänsternas innehavare skulle benämnas bankexpeditörer. Därjämte har förbundet hemställt om att de övriga 17 å övergångsplanen upptagna bankvaktmästartjänsterna i 7 lönegraden skulle uppflyttas till 8 lönegraden. Slutligen har förbundet i sin skrivelse gjort framställning om att därutöver så många ordinarie vaktmästartjänster i lönegraden RA 8 skulle inrättas, att samtliga extra ordinarie vaktmästare kunde vinna befordran till ordinarie tjänst i sagda lönegrad.

Vid förda förhandlingar i anledning av förenämnda skrivelse framhöllo representanter för personalförbundet såsom mest angeläget, att en uppflyttning till lönegraden RA 10 skedde dels av de nu i lönegraden RA 9 placerade 5 befattningarna såsom förste bankvaktmästare, dels av de 3 nu i lönegraden RA 7 placerade befattningar, vars innehavare åtnjuta personligt arvode utöver lönen å 696 kronor — dessa arvoden skulle i samband därmed bortfalla — och dels av vaktmästartjänsten å intendenturkontoret, med vilken följer ansvar för huvudkontorets förråd av materialier m. m. Av enahanda betydelse ur förbundets synpunkt vore att de äldsta e. o. vaktmästarna bereddes ordinarie anställning. Därefter ville förbundet framhålla önskvärdheten av att biträdande övervaktmästaren och förste bankvaktmästaren i RA 10 erhöles höjd lönegradsplacering (samt att en förste bankvaktmästartjänst i RA 10 inrättades vid vardera av kontoren i Göteborg och Malmö).

Vid en senare tidpunkt borde tagas under övervägande, huruvida icke de vaktmästare, vilka tjänstgjorde å kassaexpeditionen, sedelkontoret och mynträknningen och vilka för närvarande icke åtnjöte särskilt tilläggsarvode, borde uppflyttas till 10 lönegraden. I sista rummet skulle komma önskemålet om en generell lönegradsuppflyttning av vaktpersonalen i riksbanken (inklusive chaufför och eldare).

Vid förhandlingarna ha riksbankens representanter meddelat, att en uppflyttning till 9 lönegraden av vaktmästaren å intendenturkontoret kunde tillstyrkas. Vidare torde, med hänsyn till att erfarenheten givit vid handen att två tjänster såsom inkassare äro erforderliga, ytterligare en tjänst böra höjas från 7 till 9 lönegraden. Antalet tjänster i 9 lönegraden skulle därmed komma att ökas från 5 till 7. I övrigt ha riksbankens representanter icke funnit sig böra tillstyrka ändringar i gällande lönegradsplacering för vaktmästarpersonalen vid huvudkontoret. Med hänsyn till att den nuvarande övergångsplanen upptager 10 tjänster mera i lönegraden RA 7 än personalplanen, ha riksbankens representanter icke heller funnit sig kunna ställa i utsikt någon ökning av detta antal. Frågan synes för övrigt vara av mindre vikt, om icke-ordinarie tjänstemän såsom förutsattes i 1945 års lönekommittés förslag komma att erhålla samma löneställning som ordinarie tjänstemän i motsvarande lönegrad. Det må emellertid i detta sammanhang omnämnas, att vissa arbetsuppgifter tillkommit för vaktmästarpersonalen. Sålunda äro bl. a. två vaktmästare helt sysselsatta vid adressregistret.

Efter övervägande av frågan hava fullmäktige kommit till den uppfattningen, att vad riksbankens representanter tillstyrkt får anses sakligt motiverat. Däremot hava fullmäktige icke ansett sig nu kunna sträcka sig längre i tillmötesgående beträffande de av personalförbundet framställda önskemålen. Före utgången av den nya övergångsperioden blir det tillfälle att i fråga om vaktmästarpersonalen vid huvudkontoret liksom för övriga befattningshavargrupper överväga, huruvida ytterligare jämkningar kunna anses påkallade.

2. Kontoren i Göteborg och Malmö.

Medan personalplanen upptager 2 bankvaktmästartjänster i lönegraden RA 7 vid vardera av kontoren i Göteborg och Malmö, utökar den nu gällande övergångsplanen detta antal till 3. Av dessa hålles emellertid en tjänst vakant vid kontoret i Malmö. Dessutom finnes å såväl personalplanen som övergångsplanen en tjänst som gårdskar i lönegraden RA 5 vid kontoret i Göteborg.

Vid de förhandlingar, som föregingo fullmäktiges förslag till riksbankens personalorganisation, hemställde Civilförvaltningens personalförbund att vid ifrågavarande båda kontor skulle inrättas en förste bankvaktmästartjänst i lönegraden RA 9 och två bankvaktmästartjänster i RA 7, medan lönekommittén ansåg det tillräckligt om vid vardera kontoret funnes en bankvaktmästartjänst i 7 och en i 5 lönegraden.

I sin ovan omförmälda skrivelse den 1 november 1945 har personalförbundet gjort framställning om att en av vaktmästartjänsterna vid vardera kontoret skulle höjas till lönegraden RA 10 samt att övriga vaktmästartjänster vid dessa kontor skulle uppflyttas till lönegraden RA 8. Sedermera har, såsom förut nämnts, förbundet anmält, att dessa önskemål tillmättes betydelse efter framställningen om höjningen av vissa tjänster vid huvudkontoret till 10 lönegraden.

Med hänsyn till att frågan var föremål för ingående överväganden så sent

som 1943 hava riksbankens representanter vid de förda förhandlingarna framhållit, att personalförbundets framställning icke kunde tillstyrkas.

Såsom förut nämnts, finnas vid kontoret i Malmö endast 2 bankvaktmästare (RA 7). Något behov av att öka detta antal föreligger icke. Ehuru det vill synas som om man skulle kunna åtnöja sig med samma antal ordinarie bankvaktmästare vid kontoret i Göteborg — särskilt som där finnes en ordinarie gårdskar i lönegraden RA 5 — torde man böra tills vidare under den nya övergångstiden bibehålla nuvarande antal av 3 vid detta kontor. Av de nuvarande vaktmästarna därstädes beräknas en avgå den 1 oktober 1948 och en den 1 april 1949. I samband med deras avgång torde få övervägas, huruvida icke — såsom förutsatts i personalplanen — antalet kan minskas till 2.

3. Övriga kontor.

Vid vart och ett av de 23 mindre kontoren är anställd en vaktmästare i lönegraden RA 6. I den utredning, som låg till grund för fullmäktiges förslag till 1943 års riksdag angående riksbankens omorganisation, hade förordats en höjning av dessa vaktmästartjänster till 7 lönegraden, och lönekommittén hade ansett sig kunna biträda detta förslag, varvid dock förut-sattes att dittills utgående ersättning av 228 kronor per år för tillsyn av kontorens alarmsystem skulle bortfalla. — Fullmäktige föreslogo emellertid att ifrågavarande vaktmästare skulle bibehållas i lönegraden RA 6. Som anledning härtill angavs, att Civilförvaltningens personalförbund begärt förhandlingar om reglering av arbetstiden för vaktpersonalen vid de mindre kontoren och att det med hänsyn härtill icke kunde bedömas, huruvida det funnes anledning att vidtaga den föreslagna höjningen av lönegradsplace- ringen.

Fullmäktiges förslag föranledde ingen erinran från riksdagens sida (se bankoutsk. utl. nr 76/1943, s. 122).

Överenskommelse har sedermera träffats med Civilförvaltningens personalförbund angående reglering av arbetstiden för avdelningskontorens vaktmästare. Enligt denna överenskommelse skall tjänstgöringstiden per helgfri vecka omfatta 44 timmar. Med hänsyn till att vaktpersonalen i samband härmed fritagits från den tidigare bundenheten, som sammanhängde med skötseln av alarmanläggningarna, bortföll det förut utgående arvodet av 228 kronor per år.

I sin förut omnämnda skrivelse den 1 november 1945 har Civilförvaltningens personalförbund, såsom förut nämnts, föreslagit att ifrågavarande vaktmästartjänster skulle höjas till lönegraden RA 8. Vid de med anledning därav förda förhandlingarna ha riksbankens representanter förklarat sig villiga hos fullmäktige tillstyrka, att här avsedda vaktmästartjänster skulle placeras i lönegraden RA 7, därvid dock förutsattes att i samband därmed en omprövning borde ske av nuvarande hyror för vaktmästarnas tjänstebostäder. Dessa utgå nämligen i åtskilliga fall med lägre belopp än som bort följa enligt eljest tillämpade grunder beträffande hyresersättningen för statliga tjänstebostäder.

Fullmäktige hava även i detta avseende givit sin anslutning till vad riksbankens representanter föreslagit. De nuvarande vaktmästarna i 6 lönegraden vid ifrågavarande 23 kontor torde böra erhålla konstitutorial å de höjda tjänsterna utan att dessa dessförinnan ledigförklarats och utan särskild ansökan.

b. Maskinpersonal m. fl.:

Såväl personalplanen som övergångsplanen upptager 1 tjänst såsom maskinmästare i lönegraden RA 13, 1 tjänst som maskinist i lönegraden RA 10, 1 tjänst som chaufför i lönegraden RA 8 och 1 tjänst som eldare i lönegraden RA 7. Samtliga dessa tjänster äro placerade vid huvudkontoret. Innehavarna av de två förstnämnda befattningarna intaga personlig löneställning i lönegraden RA 15 respektive RA 11.

Civilförvaltningens personalförbund har i sin förenämnda skrivelse den 1 november 1945 hemställt om att chaufförtjänsten skulle uppflyttas till lönegraden RA 10 samt att tjänsten såsom eldare skulle höjas till lönegraden RA 8 och att ytterligare en eldartjänst skulle inrättas i sistnämnda lönegrad för att möjliggöra befordran för den nuvarande extra ordinarie eldaren i lönegraden Eo 7 (anställd d. 15. 5. 1936). Vid de förda förhandlingarna ha personalförbundets representanter emellertid såsom förut nämnts meddelat, att frågan om höjd lönegradsplacering för ifrågavarande personal finge komma i sista hand bland förbundets önskemål.

Riksbankens representanter vid förhandlingarna ha icke funnit anledning föreslå någon ändring i nuvarande löneställning för här avsedd personal.

Personalförhandlingar.

Vid de förhandlingar, som ägt rum med *Civilförvaltningens personalförbund* i anledning av de i promemorian framlagda förslagen beträffande vaktpersonalens lönegradsplacering, vidhöll förbundet i stort sett sina tidigare yrkanden. Förbundet hemställde sålunda, såsom framställningen slutligt bestämts, *att* de enligt fullmäktiges förslag i 9 lönegraden placerade 7 tjänsterna samt 2 tjänster i 7 lönegraden skulle uppflyttas till 10 lönegraden med benämningen bankexpeditörer, *att* en av vaktmästartjänsterna vid vardera av kontoren i Göteborg och Malmö skulle höjas till sistnämnda lönegrad, *att* antalet ordinarie vaktmästartjänster vid huvudkontoret skulle ökas *samt att* någon reglering av hyrorna för vaktmästarbostäderna vid de mindre avdelningskontoren icke borde vidtagas i samband med en uppflyttning till RA 7 av vaktmästarna därstädes.

Från *riksbankens* sida erinrades, att promemorieförslaget innebure en ytterligare förbättring utöver den, som kommit vaktpersonalen till del i samband med omorganisationen år 1943 samt att fullmäktige näppeligen kunde sträcka sig längre under den nya övergångsperioden. Vad hyrorna beträffade, vore dessa i allmänhet lägre än de som tillämpades inom den övriga statsförvaltningen.

Fullmäktige.

Fullmäktige ha vid övervägande av de synpunkter, personalförbundet framfört på frågan om höjd löneställning för vissa vaktmästartjänster, icke funnit sig böra frågå vad i promemorian härutinnan föreslagits.

I fråga om antalet ordinarie bankvaktmästartjänster i 7 lönegraden vid huvudkontoret anse sig fullmäktige böra i så måtto biträda personalförbundets framställning, att fullmäktige tillstyrka en interimistisk ökning under den nya övergångstiden av dessa tjänster med fyra, varjämte antalet ordinarie eldare i samma lönegrad vid huvudkontoret bör ökas med en.

Någon ändring av tjänsteförteckningen för riksbanken på grund av att

bankvaktmästartjänster i lönegraden RA 6 icke vidare skulle finnas i banken torde ej erfordras.

Beträffande reglering av hyrorna för tjänstebostäder, upplåtna till vaktmästare vid de 23 mindre kontoren, i samband med vaktmästartjänsternas höjning från 6 till 7 lönegraden vid dessa kontor, hava fullmäktige icke funnit anledning frångå vad i promemorian anförts och föreslagits. Därest riksdagen godkänner fullmäktiges förslag, hava fullmäktige sålunda för avsikt att per den 1 januari 1947 göra en översyn av nu utgående hyresbelopp för här ifrågavarande bostäder. I de fall då en större hyreshöjning skulle i och för sig anses motiverad än som motsvaras av den löneökning, som befattningshavaren erhåller genom en uppflyttning från 6 till 7 lönegraden, torde hyresregleringen, i vad den avser det överskjutande beloppet, få tillämpas först från och med den 1 juli 1947 i samband med den löne reglering, som då torde komma att träda i kraft.

Lönenämnden.

Lönenämnden, som funnit fullmäktiges förslag beträffande vaktpersonalen vara väl avvägt, har tillstyrkt detsamma.

I *särskilt yttrande* hava tre ledamöter av nämnden (herrar *Wallenborg*, *Sandén* och *Falk*) uttalat, att lönenämnden bort justera den enligt deras mening oriktiga placeringen av 5 bankvaktmästare i lönegraden RA 9. Dessa borde hänföras till lönegraden RA 10, varvid de nuvarande befattningshavarna utan ansökan skulle konstitueras i 10 graden, detta så mycket mera som de ända sedan 28 år tillbaka åtnjöte lön enligt sist nämnda 10 lönegrad men endast komme att uppbära pension efter 9 graden. De 2 bankvaktmästare, som av bankofullmäktige ytterligare föreslagits i 9 lönegraden, borde hänföras till 10 lönegraden, då de förutom sin nuvarande lön enligt 7 lönegraden hade arvoden å 696 kronor och sålunda redan uppbure mot RA 10 svarande löneförmåner.

E. Personalen vid sedeltryckeriet och pappersbruket.

Promemorian.

Gällande personalförteckning och övergångsplan uppta endast en ordinarie tjänst vid riksbankens pappersbruk, nämligen som direktör i lönegraden RC 4 (grundlön 16 000). Detsamma är förhållandet vid sedeltryckeriet. Till den nuvarande direktören vid sedeltryckeriet utgår övergångsvis ett personligt arvode utöver lönen av 2 000 kronor för år. Direktören vid pappersbruket åtnjuter representationsbidrag med 1 200 kronor för år.

Såsom direktörens närmaste man finnes vid sedeltryckeriet anställd en ingenjör i lönegraden Eo 27 och vid pappersbruket en driftsingenjör i lönegraden Eo 26. Därjämte finnes en laborator i lönegraden Eo 26 placerad vid sedeltryckeriet men med tjänstgöringssskyldighet även vid pappersbruket.

Tjänstemannapersonalen vid sedeltryckeriet utgöres i övrigt av en kamrerare, förordnad tills vidare i lönegraden Eo 22, en bokhållare och kassör i lönegraden Eo 21, en faktor i lönegraden Eo 20, en gravör i lönegraden Eo 17, en fabriksbokhållare i lönegraden Eo 15, 4 nattvakter i lönegraden Eo 6 samt en äldre likaledes i lönegraden Eo 6. Dessutom tjänstgör vid sedeltryckeriet ett kontorsbiträde från huvudkontoret.

Vid pappersbruket äro, förutom direktören och driftsingenjören, anställda en kontrollingenjör i lönegraden Eo 23, en brukskamrer i lönegraden Eo

22, en pappersmästare i lönegraden Eo 20, en fabriksbokhållare i lönegraden Eo 15 samt ett e. o. kontorsbiträde i 4 lönegraden.

I anledning av att herr Wallberg i sin utredning angående riksbankens organisation föreslog inrättande av vissa ordinarie tjänster vid sedeltryckeriet och pappersbruket uttalade fullmäktige i sin skrivelse den 17 maj 1943 att, ehuru det ur vissa synpunkter kunde vara motiverat att bereda tjänstemannapersonalen vid riksbankens industrier ordinarie anställning, fullmäktige likväl med hänsyn till svårigheten att överblicka personalbehovet och den för de olika befattningarna lämpliga löneställningen ansågo sig böra föreslå bibehållande tills vidare av ditillsvarande anställningsvillkor för ifrågavarande personal.

Visserligen ha sedan dess förhållandena i någon mån stabiliserats främst vid pappersbruket. Emellertid vill det synas som om frågan ännu icke kommit i det läge, att ett avgörande lämpligen bör träffas, huruvida någon eller några av ifrågavarande tjänster böra överföras å ordinarie stat. För övrigt torde vid bifall till 1945 års lönekommittés förslag beträffande de extra ordinarie tjänstemännens löneställning spörsmålet bliva av mindre betydelse än tidigare.

III. Kompensation för mistad vikariatsersättning m. m.

Promemorian.

Den 4 maj 1944 meddelade fullmäktige beslut angående *kompensation* till vissa tjänstemän, som gått miste om vikariatsersättning eller felräkningspenningar i anledning av riksbankens omorganisation. Enligt de därvid fastställda grunderna skulle kompensation utgå i fall, då tjänstemannen innehaft *ständiga* förordnanden i högre lönegrad resp. å tjänst med felräkningspenningar under minst två år före den 1 januari 1944. Kompensationen skulle motsvara eljest utgående vikariatsersättning med därå belöpande rörligt tilllägg och kristilllägg i den lönegrad, inom vilken tjänstemannen haft regelmässiga förordnanden under kvalifikationstiden, resp. halva felräkningspenningarna. I den mån tjänstemannen efter omorganisationen fått förordnanden, skulle i princip vikariatsersättningen avgå från kompensationen.

Sedermera meddelade fullmäktige den 3 maj 1945 beslut angående kompensation för mistad vikariatsersättning i vissa fall, då tjänsteman visserligen icke haft ständiga förordnanden i högre lönegrad, men han erhållit dylika förordnanden *minst hälften* av den tid han varit i tjänst under kvalifikationstiden, d. v. s. under åren 1942—1943. Vid beräkningen av kompensationen utgick man från en efter förordnandetidens längd under kvalifikationstiden glidande skala. Sålunda medgavs kompensation med 90 % av stadgad vikariatsersättning, om avbrottet uppgått till högst 10 % av hela tjänstgöringstiden under kvalifikationsåren, medan kompensationen skulle utgöra 60 %, när avbrottet motsvarade 40,1 till 50 % av kvalifikationstiden.

För tjänstemän vid de 23 mindre avdelningskontoren meddelades sistnämnda dag särskilda föreskrifter i ämnet, enligt vilka kompensation skulle kunna utgå till vissa av dessa tjänstemän även i fall, då de före omorganisationen kunnat påräkna *regelmässigt återkommande förordnanden* under 3 månader eller något kortare tid per år.

Som generellt villkor för erhållande av kompensation föreskrevs bl. a., att tjänstemannen, om den tidigare organisationen fortfarande varit gällande, skulle ha kunnat påräkna förordnanden i huvudsakligen samma utsträckning som under kvalifikationstiden. Tjänstemannen måste med andra ord ha

ådagalagt sådan duglighet och användbarhet att dylika förordnanden normalt kunnat ifrågakomma. Kompensation skulle vidare utgå endast om den uppginge till minst 10 kronor per månad för tjänsteman i 22 eller högre lönegrad och minst 5 kronor per månad för tjänsteman i lägre grad. Kompensationen skulle upphöra, när tjänstemannen befordrades. Utbetalningen av kompensationen skulle ske kvartalsvis vid tillämpning av de den 4 maj 1944 meddelade föreskrifterna och eljest årsvis efter individuell prövning. Vissa detaljregler förbigås i detta sammanhang.

I samtliga fall förutsattes att kompensationen skulle upphöra med utgången av innevarande år, om riksdagen icke annorledes bestämde.

De tjänstemän, som efter sagda grunder skulle kunna ifrågakomma till kompensation efter den 1 januari 1947, framgå av bilaga.¹ Högsta belopp som under år 1945 utbetalades till någon, som fortfarande är berättigad till kompensation, var ca 625 kronor. Beloppet utgick till en tjänsteman i lönegraden RA 26, vilken under kvalifikationstiden haft ständiga förordnanden i lönegraden RA 30.² Av övriga mera betydande kompensationsbelopp — 400 à 500 kronor per år — vilka utgingo under år 1945, skulle sannolikt 4 à 5 st. komma att vara aktuella även under år 1947, om nuvarande grunder skulle erhålla fortsatt giltighet.

Kostnaden för kompensationen har successivt minskats beroende på att flera tjänstemän, som varit berättigade till ersättning, erhållit befordran, tilldelats förordnanden eller avgått med pension.

Fråga uppkommer nu, huruvida kompensation bör utgå även efter utgången av år 1946. Något berättigat anspråk härpå kan icke resas från tjänstemännens sida, eftersom någon fortsatt kompensation icke ställts i utsikt. Ur administrativ synpunkt vore det också önskvärt, om kompensationen kunde avvecklas, eftersom beräkningen av kompensationen vållar ett visst arbete. Emellertid vill det synas som om utgången av innevarande år icke vore den lämpligaste tidpunkten. Kompensationen synes i stället böra upphöra den 1 juli 1947, då, under förutsättning att 1945 års lönekommittés förslag godkännes av riksdagen, samtliga statstjänstemän erhålla en avsevärd löneökning. För den ovan nämnda tjänstemannen i lönegraden RA 26 t. ex. utgör löneökningen 1 068 kronor per år. Med avdrag av en beräknad kompensation på ca 600 à 625 kronor blir nettoökningen ca 450 kronor per år.

Förslagsvis skulle sålunda kompensation utgå enligt nu gällande grunder för tiden 1 januari—30 juni 1947 för att därefter helt upphöra.

Felräkningspenningar utgå numera endast till tjänstemän, som innehade därmed förenad tjänst före den 1 januari 1944 och som fortfarande uppehålla dylik tjänst. Ett avsteg kan sägas ha gjorts, i det att en tjänsteman, som under åtskilliga år före nämnda tidpunkt på förordnande uppehållit kassörstjänst, av fullmäktige medgivits få behålla felräkningspenningarna.

I fråga om avvecklingen av mistade felräkningspenningar böra de av 1943 års riksdag godkända grunderna tillämpas även i fortsättningen. Detsamma bör gälla även beträffande avvecklingen av vissa under den tidigare organisationen utgående *arvodet* (jfr bankoutsk. utl. 76/1943 s. 144—147). Någon särskild framställning härom erfordras icke.

I sin berättelse till årets bankoutskott hava fullmäktige lämnat en redogörelse för riksbankens kostnader under åren 1938 samt 1942—1945 för löner — exklusive rörligt tillägg, kristillägg, barntillägg, samt provisoriska

¹ Här utesluten.

² Kompensationen motsvarar kronor 2:55 per tjänstgöringsdag inkl. mellanliggande sön- och helgdagar.

lönstillägg — till riksbankens tjänstemannapersonal (se bankoutsk. utl. nr 1/1946, s. 17). Av redogörelsen framgår, att ifrågavarande löneutgifter nedgått något sedan år 1942. Det torde kunna konstateras, att om omorganisationen icke kommit till stånd riksbankens lönekostnader skulle ganska avsevärt ha överstigit nuvarande belopp med hänsyn till den betydande ökning av riksbankens arbetsuppgifter, som inträtt under de senaste åren. Hur stort belopp som faktiskt inbesparats kan emellertid ej angivas.

Fullmäktige.

Med anledning av den av tjänstemannen Gunnar Wrancke gjorda framställningen (se s. 1) om att även efter utgången av juni 1947 erhålla kompensation för mistad vikariatsersättning vilja fullmäktige erinra om att nu gällande bestämmelser i ämnet — för vilka redogörelse lämnats i promemorian — närmast föranletts av bankoutskottets av 1943 års riksdag godkända uttalande i frågan (se bankoutsk. utlåtande 76/1943, s. 69). Enligt detta uttalande synes utskottet ha förutsatt att eventuell kompensation skulle kunna utgå »under viss avvecklingstid». Det ligger också i sakens natur, att kompensation av här avsedd art icke kan få utgå under obegränsad tid. Vid utgången av juni 1947 har kompensation lämnats under 3 1/2 år efter det att omorganisationen började tillämpas. Som den 1 juli 1947 med hänsyn till den betydande löneökning, som då beräknas inträda, får anses vara en lämplig tidpunkt för kompensationens upphörande finna sig fullmäktige böra vidhålla sitt förslag i detta hänseende.

Lönenämnden.

Lönenämnden vill erinra att i ett flertal fall särskilda arvoden skola utgå till innehavarna av vissa befattningar utöver den fastställda lönen. Ehuru lönenämnden i likhet med fullmäktige finner det mindre lämpligt att det vid sidan av lönen enligt fastställd lönegrad utgår särskilda fasta arvoden, anser sig lönenämnden likväl i förevarande sammanhang icke böra göra vidare uttalande i detta spörsmål.

IV. Tjänstgöringstiden vid huvudkontoret, övertidsersättning m. m.

Promemorian.

I sin berättelse till 1943 års riksdag anmälde statsrevisorerna frågan angående reglering av tjänstgöringstiden bl. a. vid riksbankens huvudkontor. I sitt utlåtande över statsrevisorernas berättelse meddelade bankoutskottet (utl. nr 9), att utskottet icke för det dåvarande ansåg sig böra göra något särskilt uttalande i den av revisorerna väckta frågan, detta med hänsyn till att bankofullmäktige anmält, att frågan om tjänstgöringstiden skulle av fullmäktige upptagas till prövning inom den närmaste tiden.

Sedan långvariga förhandlingar ägt rum med personalorganisationerna vid riksbanken hava fullmäktige den 20 juni 1946 utfärdat bestämmelser angående reglering av tjänstgöringstiden vid huvudkontoret. Dessa bestämmelser utgå i princip från en tjänstgöringsvecka av 42 timmar. Med hänsyn till svårigheten att såsom i allmänhet sker vid den centrala statsförvaltningen tillämpa kortare tjänstgöringstid under tre sommarmånader hava emellertid fullmäktige i stället medgivit, att tjänstgöringstiden för bank- och biträ-

despersonal må, i den mån arbetets behöriga gång gör detta möjligt, nedsättas till 40 timmar per helgfri vecka. I samband med att arbetstidens reglering genomförts hava fullmäktige på framställning av personalorganisationerna utnyttjat det i 26 § avlöningsreglementet för riksdagens verk lämnade bemyndigandet att medgiva att övertidsersättning må utgå i den mån ledighet motsvarande övertiden icke kan beredas.

Enligt 2 mom. i förenämnda paragraf gäller bl. a. såsom villkor för utbetalande av övertidsersättning, att en arbetstid fastställts icke understigande 7 timmar per dag eller 42 timmar per vecka. Vid de förhandlingar, som föregingo arbetstidsregleringen, underströks från personalrepresentanternas sida synnerligen kraftigt kravet på att övertidsersättning skulle få utbetalas — under i övrigt i förenämnda paragraf angivna förutsättningar — så snart tjänstgöringstiden (för bank- och biträdespersonal) överstege 40 timmar per vecka. Som skäl härför har framhållits den omständigheten att den eljest medgivna begränsningen av sommartiden slagits ut över hela året, varför tjänstgöringstiden vid tillämpning av 40 timmars tjänstgöringsvecka faktiskt skulle bli lika lång som för annan personal vid den centrala statsförvaltningen med 42 timmars tjänstgöringsvecka.

Riksbankens representanter hava vid förhandlingarna utlovat att hos fullmäktige tillstyrka att åtgärder skulle vidtagas för att tillmötesgå personalens önskemål på denna punkt. Om fullmäktige biträda förhandlarnas förslag, torde framställning böra göras om riksdagens medgivande att utan hinder av bestämmelsen i 26 § 2 mom. avlöningsreglementet utbetala övertidsersättning för anbefallt övertidsarbete, i den mån arbetstiden överstiger 40 timmar per helgfri vecka, under förutsättning att övertiden icke kan kompenseras genom motsvarande ledighet.

Från personalens sida har även framhållits, att det finge anses skäligt, att åtminstone en del av lunchtiden finge inräknas i arbetstiden. I de av fullmäktige utfärdade bestämmelserna har lunchtiden bestämts till $\frac{1}{2}$ timme; något hinder att under lunchtiden lämna banken finnes icke. Personalens representanter ha emellertid gjort gällande, att det icke vore möjligt att på så kort tid intaga lunch annorstädes, att för vissa tjänstemän svårighet förelåg att uttaga lunchrasten på bestämd tid och att de ibland måste avbryta rasten för att utföra tjänsteåliggande. Personalrepresentanterna ha önskat, att frågan skulle anmälas för bankoutslottet.

Från fullmäktiges sida torde personalens framställning på denna punkt icke böra föranleda annan åtgärd än att önskemålen delges utskottet.

Lönenämnden.

Fullmäktige ha hemställt, att bankoutslottet ville föreslå riksdagen att bemyndiga fullmäktige att till tjänstemän, å vilka avlöningsreglementet eller icke-ordinariereglementet för riksdagens verk är tillämpligt, utbetala övertidsersättning för anbefallt övertidsarbete, i den mån arbetstiden överstiger 40 timmar per helgfri vecka, under förutsättning att övertiden icke kan kompenseras genom motsvarande ledighet. Ett bifall till förevarande förslag, som förutsätter en ändring av föreskrifterna i 26 § 2 mom. avlöningsreglementet för riksdagens verk, skulle emellertid föranleda, att riksbankens personal skulle komma i en annan och förmånligare ställning än motsvarande personal vid riksgäldskontoret och de statsmyndigheter, å vilka civila avlöningsreglementet m. fl. äro tillämpliga. För sistnämnda personal utgår övertidsersättning endast för tjänstgöringstid utöver fullgjord arbetstid av 7 timmar per dag eller 42 timmar per vecka, oberoende av om s. k. sommar-

tid tillämpas eller icke. Med hänsyn härtill och då enligt lönenämndens mening sådana skäl icke äro förhållande, som för riksbankens del böra föranleda avsteg från de vid förvaltningen i övrigt tillämpade principerna i fråga om övertidsersättning, anser sig lönenämnden icke böra tillstyrka bifall till fullmäktiges sålunda gjorda hemställan.

Ledamoten *Falk* har i särskilt yttrande anfört i huvudsak följande:

Principiellt är i riksbanken arbetsveckans längd grundad på de för statsförvaltningen gällande bestämmelserna om 42 timmars arbetsvecka. Vid de statliga verken utgår emellertid under de tre sommarmånaderna en daglig förkortning av arbetstiden, som sammanlagt per sommar ger en arbetstidsminskning av 117 timmar. Riksbanksledningen har från början grundat sin ståndpunkt på, att en dylik förkortad tjänstgöringstid på sommaren för riksbankens del icke är tekniskt genomförbar. Tjänstemännen ha icke i princip gått med härför men likväl accepterat ledningens tankegång, att sommartiden skulle kunna kompenseras på annat sätt. Ledningens förslag härvidlag har varit, att sommartiden skulle slås ut över hela året och utgå med 2 timmar per vecka, vilka skulle placeras på lördagen för att då möjliggöra tidigare arbetsavslutning. Härigenom skulle veckoarbetstiden nedgå till 40 timmar.

Då följaktligen såväl riksbanksledningen som tjänstemännen äro helt införstådda med omöjligheten att riksbankens personal medges den förmån av speciell sommartid, som personalen vid andra statens verk — jämväl vissa riksdagens — kommer i åtnjutande av, synes den av riksbankens ledning föreslagna åtgärden att övertidsersättning får utbetalas efter 40 timmars arbetsvecka rimlig och skäligen.

Härutöver hemställas, att personalens önskemål om lunchtidens inräknande, helt eller delvis, i arbetstiden måtte bifallas.

Fullmäktiges hemställan.

Ovan har av fullmäktige i förhållande till det ursprungliga förslaget tillstyrkts *dels* uppflyttning av en tjänst (vid huvudkontoret) från 22 till 24 lönegraden, *dels* ökning av antalet tjänster i 18 lönegraden med 2 (1 vid vardera kontoret i Göteborg och Malmö) och motsvarande minskning av antalet tjänster i 16 lönegraden, *dels* ökning av antalet kontoristtjänster i lönegraden RA 9 med 2 och *dels* ökning av antalet bankvaktmästartjänster i 7 lönegraden med 4 och av antalet eldartzjänster i samma lönegrad med 1. I övrigt hava fullmäktige icke funnit anledning föreslå ändring i de i promemorian framlagda förslagen, bortsett från att fullmäktige lämnat bankombudsmanen E. Falks framställning om överföring å indragningsstat utan erinran.

Det må i detta sammanhang omnämnas, att den nu gällande avlönings- och pensionsstaten för riksbanken, fastställd av 1944 års riksdag (se bankoutsk. utl. nr 64), är i behov av revision. Den upptar inga medel för provisoriska lönetillägg, och några belopp för övertidsersättningar ha icke heller beräknats. Eftersom man kan förutsätta, att nya avlöningsgrunder komma att tillämpas för tjänstemännen från och med den 1 juli 1947, torde det vara lämpligt avvakta till nästa år med förslag till ny avlönings- och pensionsstat.

Under hänvisning till vad sålunda anförts få fullmäktige hemställa, att bankoutskottet ville föreslå riksdagen att med tillämpning från och med den 1 januari 1947

1) godkänna vid skrivelsen fogat förslag till ram för tjänstetillsättningar inom riksbanken (övergångsplan II)¹, att tillämpas tills vidare till och med den 31 december 1949;

2) bemyndiga fullmäktige att utan ansökningsförfarande konstituera nuvarande bankvaktmästare i lönegraden RA 6 å de föreslagna bankvaktmästartjänsterna i lönegraden RA 7 vid avdelningskontoren;

3) bemyndiga fullmäktige att till tjänstemän, å vilka avlöningsreglementet eller icke-ordinariereglementet för riksdagens verk är tillämpligt, utbetala övertidsersättning för anbefallt övertidsarbete, i den mån arbetstiden överstiger 40 timmar per helgfri vecka, under förutsättning att övertiden icke kan kompenseras genom motsvarande ledighet;

4) godkänna vad fullmäktige i övrigt föreslagit.

Skulle bankoutskottet biträda ombudsmannen E. Falks framställning, få fullmäktige vidare hemställa, att utskottet — med vidtagande av därav föranledd ändring i den nya övergångsplanen — ville föreslå riksdagen att med tillämpning från och med den 1 januari 1947 bemyndiga fullmäktige att överföra Falk till indragningsstat med avlöningsförmåner i enlighet med vad ovan sagts.

Utskottets yttrande.

Under den tid, som förflutit efter 1943 års riksdags beslut om riksbankens omorganisation, ha fullmäktige, på sätt framgår av utredningen i ärendet, successivt genomfört vissa rationaliseringsåtgärder och tekniska omläggningar i riksbankens inre organisation. Härvid ha vissa smärre jämkningar ansetts påkallade i den år 1943 godkända organisationsplanen. Vad sålunda förekommit föranleder icke någon erinran från utskottets sida.

I samband med riksbankens omorganisation fastställdes en ram för tjänstetillsättningar inom riksbanken (övergångsplan), avsedd att tillämpas från och med den 1 januari 1944 till och med den 31 december 1946. Det förutsattes därvid, att om övergången till den nya personalstaten (personalplanen) — vilken innefattade en i förhållande till övergångsplanen reducerad personaluppsättning företrädesvis i mellangraderna — icke hunne fullbordas före den 1 januari 1947, fullmäktige skulle inkomma med förslag till de ändringar i övergångsplanen, som då kunde finnas påkallade.

Fullmäktige ha under hösten 1946 låtit verkställa en fullständig översyn av riksbankens personalorganisation och därvid undersökt behovet av antalet ordinarie tjänster i de olika lönegraderna i samband med en detaljgranskning av arbetsuppgifterna. Utredningen har visat, att tiden ännu icke

¹ Här utesluten. Fullmäktiges förslag är likalydande med utskottets förslag enligt Bilaga 1. dock har en befattning som bankombudsman i RA 24 uteslutits i sistnämnda förslag.

är inne att övergå på en mera definitiv personalplan. Storleken av den nuvarande ordinarie personalen överensstämmer alltså i stort sett med gällande övergångsplan. Samtliga tekniska omläggningar ha ännu ej helt genomförts, varför det i nuvarande läge ej är möjligt att på längre sikt överblicka personalbehovet. Att en övergång till personalplanen icke kunnat genomföras beror dessutom på inträdd ökning av arbetsuppgifterna, liksom även på att övergången ansetts böra göras så mjuk som möjligt med hänsyn till personalens befordringsförhållanden. Då härtill kommer, att frågan om riksbankens verksamhetsområde är föremål för utredning av 1945 års bankkommitté, ha fullmäktige funnit önskvärt att en ny övergångsplan fastställs att gälla tillsvidare under en ny treårsperiod eller intill utgången av år 1949 (jfr bilagorna 2 och 3).

I likhet med lönenämnden finner sig utskottet på de av fullmäktige anförda skälen kunna tillstyrka ett fortsatt provisorium av personalorganisationen för en tid av ytterligare tre år. Liksom den nuvarande övergångsplanen utgör den nu föreslagna en ram för tjänstetillsättningar inom riksbanken, varvid det åligger fullmäktige att vid uppkommande vakanser pröva frågan, huruvida ledigbliven tjänst bör återbesättas. Utskottet förutsätter, att fullmäktige i sinom tid inkomma med förslag beträffande personalorganisationen efter utgången av den nya treårsperioden.

De i den föreslagna övergångsplanen redovisade förändringarna i antalet ordinarie tjänster och i tjänsternas lönegradsplacering har utskottet sammanställt i härvid fogade bilaga 4. Av denna framgår, att det totala antalet ordinarie tjänster vid huvudkontoret bibehållits praktiskt taget oförändrat. Jämkningsarna i lönegradsplaceringar äro också av jämförelsevis begränsad omfattning. Det rör sig här väsentligen om en av utrikesrörelsens utvidgning betingad uppflyttning av vissa kvalificerade tjänster, varemot antalet befattningar i RA 22 skulle reduceras och tjänsterna delvis ersättas med befattningar i RA 20. Beträffande biträdespersonalen vid huvudkontoret innefattar däremot förslaget en icke obetydlig ökning av antalet ordinarie tjänster. Förändringarna beträffande personaluppsättningen vid avdelningskontoren äro av ringa storleksordning. I fråga om bankpersonalen innebär förslaget justeringar av lönegradsplaceringarna med i stort sett bibehållen personaluppsättning. Vidare skulle en uppflyttning av samtliga vaktmästare vid de mindre avdelningskontoren från 6 till 7 lönegraden äga rum, varvid nuvarande innehavare utan ansökningsförfarande skulle konstitueras i den högre lönegraden. I samband härmed skulle en reglering av hyresersättningarna för åt sistnämnda vaktpersonal upplåtna tjänstebostäder vidtagas. För banken i dess helhet skulle, såsom bilaga 3 utvisar, ökningen av antalet ordinarie befattningshavare enligt förslaget utgöra 24, därav 21 avse biträdespersonal.

Såvitt utskottet kunnat finna, synas de förslag till ändringar i personalorganisationen, som innefattas i den nya övergångsplanen, väl motiverade. Utskottet har därför funnit sig böra tillstyrka det föreliggande förslaget. Med anledning av vissa utav lönenämnden gjorda påpekanden beträffande den av fullmäktige föreslagna utökningen av tjänster på löneplan RC, tillsatta me-

delst förordnande tills vidare, vill utskottet emellertid — under hänvisning till sitt år 1943 gjorda uttalande i ämnet — framhålla, att inom utskottet tvekan rått rörande lämpligheten av den nu ifrågasatta ökningen av dylika tjänster. Utskottet har likväl med hänsyn till övergångsplanens karaktär av ett provisorium icke velat påyrka avvikelser från förslaget på denna punkt.

Fullmäktige och lönenämnden ha förklarat sig icke hava något att erinra mot bifall till en av bankombudsmannen E. Falk gjord framställning att bliva överförd till indragningsstat. Vid prövning av denna fråga har utskottet funnit sig böra tillstyrka, att Falk efter den nya övergångsplanens ikraftträdande vid tidpunkt, som fullmäktige må finna lämplig, överföres på indragningsstat med lön enligt ortsgrupp C och med de löneförmåner i övrigt, som gälla för statstjänstemän å indragningsstat i allmänhet, utan rätt för honom att uppbära det arvode å 500 kronor, som år 1943 tillerkänts honom i samband med riksbankens övertagande av inkomsterna av proklamaförteckningen.

I samband med 1943 års omorganisations genomförande ha fullmäktige med stöd av vissa utav samma års bankoutskott gjorda uttalanden tillerkänt en del tjänstemän, som gått miste om vikariatsersättning eller felräkningspenningar i anledning av omorganisationen, viss kompensation därför. Fullmäktige hava nu förutsatt, att kompensation för mistad vikariatsersättning icke skall utgå efter den 30 juni 1947. Med hänsyn till att förmånen i fråga avsetts vara av övergångsnatur, har utskottet för sin del icke något att erinra mot fullmäktiges ståndpunkt.

Såsom framgår av handlingarna i ärendet, ha fullmäktige nyligen utfärdat bestämmelser angående reglering av tjänstgöringstiden vid huvudkontoret. Dessa bestämmelser bygga i princip på en tjänstgöring per vecka av 42 timmar. Med hänsyn till att någon avkortning av tjänstetiden under sommarmånaderna i enlighet med vad som i regel äger rum inom den centrala statsförvaltningen icke ansetts genomförbar inom riksbanken, har medgivits, att tjänstgöringstiden för bank- och biträdespersonal må, i den mån arbetets behöriga gång gör detta möjligt, begränsas till 40 timmar per helgfri vecka. För att i detta hänseende söka tillmötesgå personalens önskemål ha fullmäktige ansett sig böra hemställa om medgivande att utbetala övertidsersättning för överskjutande tid, i den mån ledighet motsvarande övertiden icke kan beredas. Lönenämnden har framhållit, att fullmäktiges förslag innebär, att riksbankens personal skulle komma i en förmånligare ställning än övrig statsanställd personal, till vilken övertidsersättning endast kan utgå för tjänstgöring utöver fullgjord arbetstid av 42 timmar per vecka. Med hänsyn härtill har lönenämnden avstyrkt bifall till fullmäktiges ifrågavarande hemställan.

I likhet med lönenämnden finner sig utskottet av principiella skäl icke kunna tillstyrka bifall till fullmäktiges förslag på förevarande punkt.

Vad fullmäktige i övrigt anfört har icke givit utskottet anledning till erinran eller särskilt uttalande.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen, i anledning av fullmäktiges i riksbanken förevarande förslag, må

1) godkänna härvid såsom *Bilaga 1* fogat förslag till ram för tjänstetillsättningar inom riksbanken (*övergångsplan II*), att tillämpas från och med den 1 januari 1947 till och med den 31 december 1949;

2) bemyndiga fullmäktige att utan ansökningsförfarande konstituera nuvarande bankvaktmästare i lönegraden RA 6 å de föreslagna bankvaktmästartjänsterna i lönegraden RA 7 vid avdelningskontoren; samt

3) bemyndiga fullmäktige att till indragningsstat överföra bankombudsmannen E. Falk, med rätt för denne att åtnjuta avlöning enligt ortsgrupp C.

Stockholm den 12 december 1946.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit

från första kammaren: herrar Åkerberg, Sandén*, Friggeråker, Lindblom, Fahlander*, Grym och Persson i Älvdalsåsen;

från andra kammaren: herrar Svedman, Andersson i Munkaljungby, Mattsson, Johnson i Kastanjegården*, Sundberg*, Svensson i Alingsås, fru Humla och herr Fagerholm*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Förslag

till

ram för tjänstetillsättningar inom riksbanken (övergångsplan II)

avsedd att tillämpas tills vidare t. o. m. den 31 december 1949.

Befattningar	Lönegrad
1 Riksbankschef	RC 13
1 Vice riksbankschef	RC 12
2 Bankdirektörer	RC 8
2 Direktörer vid avdelningskontor (i Göteborg och Malmö)	RC 4
1 Direktör vid pappersbruket	RC 4
1 Direktör vid sedeltryckeriet	RC 4
7 Bankkommisarijer	RC 2
23 Direktörer vid avdelningskontor (i andra städer än Göteborg och Malmö)	RC 1
3 Bankkamrerare	RC a
2 Bankkamrerare	RC b
1 Sekreterare	RC b
1 Bankombudsman	RA 27
7 Bankkamrerare	RA 26
15 Bankkamrerare	RA 24
1 Intendent	RA 24
35 Bankkamrerare och bankrevisorer	RA 22
1 Sekreterare	RA 22
15 Bankkassörer	RA 20
23 Bankrevisorer	RA 20
33 Förste kammarskrivare	RA 18
16 Bankkassörer	RA 18
50 Kammarskrivare	RA 16
1 Övervaktmästare	RA 16
4 Förste kontorsskrivare	RA 14
1 Maskinmästare	RA 13
1 Biträdande övervaktmästare	RA 12
6 Kontorsskrivare	RA 11
1 Förste bankvaktmästare	RA 10
1 Maskinist	RA 10
7 Förste bankvaktmästare	RA 9
8 Kontorister	RA 9
1 Chaufför	RA 8
54 Bankvaktmästare (därav 26 vid huvudkontoret, 5 vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö och 23 vid övriga kontor)	RA 7
2 Eldare	RA 7
12 Kameratebiträden	RA 7
1 Gårdskarlar	RA 5
32 Kontorsbiträden	RA 4

Anm. 1. Så länge chefen för nuvarande räkenskapsavdelningen kvarstår i tjänst, utbytes en tjänst som kamrerare i lönegraden RA 26 mot en bankokommissariatjänst i lönegraden RA 30.

2. Tjänster i lönegraderna RA 22, 20 och 18 samt i lönegraden RA 16 som kammar-skrivare må ej återbesättas, i den mån övertalig personal kvarstår i tjänst inom högre lönegrad än den, vartill tjänsten är hänförd. Det förhållandet, att vid huvudkontoret samt vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö finnas övertaliga tjänstemän i lönegraden RA 22, skall dock icke utgöra hinder för tjänstetillsättningar vid annat kontor.

3. Två av de å övergångsplanen upptagna tjänsterna som kontorist i lönegraden RA 9 må tillsättas endast i den mån antalet kontorsskrivare i lönegraden RA 11 nedgår under 8.

4. Så länge nuvarande kamrerare i lönegraden RA 24 vid kontoren i Malmö, Falun och Karlstad kvarstå i innehavande befattningar, ökas antalet kamrerstjänster i sagda lönegrad med 3 och minskas antalet kamrerstjänster i lönegraden RA 22 med motsvarande antal. Vikariats-förordnanden skola dock meddelas i 22 lönegraden. I den mån avgång sker utbytas tjänsterna mot kamrerstjänster i sistnämnda lönegrad.

5. Så länge nuvarande kassörer i lönegraden RA 20 vid avdelningskontoren i Karlskrona och Mariestad kvarstå i innehavande befattningar, ökas antalet kassörstjänster i sagda lönegrad med 2 och minskas antalet kassörstjänster i lönegraden RA 18 med motsvarande antal. Vikariats-förordnanden skola dock meddelas i 18 lönegraden. När nuvarande innehavare av här avsedd befattning lämnar densamma utbytes tjänsten mot kassörstjänst i sistnämnda lönegrad.

6. Tjänsten som maskinmästare i lönegraden RA 13 må ej tillsättas, så länge nuvarande maskinisten i lönegraden RA 15 kvarstår i tjänst. Tjänsten som maskinist i lönegraden RA 10 må ej tillsättas, så länge nuvarande biträdande maskinisten i lönegraden RA 11 kvarstår i tjänst.

Sammanställning, utvisande fördelningen på riksbankens huvudkontor och avdelningskontor av ordinarie tjänster inom olika lönegrader.

I. Huvudkontoret och industrierna.

A. Bankpersonal.

Tjänsteställning	Före d. 1/1 1944 gällande pers.-förteckning		Personalplanen		Övergångsplan I		Fullmäktiges förslag (Övergångsplan II)		Nuvarande personal	
	An-tal	Grad	An-tal	Grad	An-tal	Grad	An-tal	Grad	An-tal	Grad
Riksbankschef	1	RC 13	1	RC 13	1	RC 13	1	RC 13	1	RC 13
Vice riksbankschef	1	RC 12	1	RC 12	1	RC 12	1	RC 12	1	RC 12
Bankdirektörer	—	—	2	RC 8	2	RC 8	2	RC 8	2	RC 8
Andre deputerade	2	RC 5	—	—	—	—	—	—	—	—
Direktör vid sedeltryckeriet	1	RC 4	1	RC 4	1	RC 4	1	RC 4	1	RC 4
Direktör vid pappersbruket	1	RC 1	1	RC 4	1	RC 4	1	RC 4	1	RC 4
Bankråd	4	RC 1	—	—	—	—	—	—	—	—
Bankkommisarie	19	RA 30	7	RC 2	7	RC 2	7	RC 2	7	RC 2
Bankombudsman	1	RA 27	1	RA 27	1	RA 27	1	RA 27	1	RA 27
Bankkamrerare	8	RA 26	1	RC a	1	RC a	3	RC a	1	RC a
Sekreterare	1	RA 26	1	RC b	1	RC b	1	RC b	1	RC b
Bankkamrerare	5	RA 24	2	RC b	2	RC b	2	RB b	1	RC b
Bankombudsman	1	RA 24	5	RA 24	5	RA 24	8	RA 24	5	RA 24
Intendent	1	RA 24	1	RA 24	1	RA 24	5 ¹	RA 24	1	RA 24
Bankkamrerare, sekreterare, kassörer, revisorer	1	RA 22	1	RA 24	1	RA 24	1	RA 24	1	RA 24
Förste kammarskrivare	19	RA 18	14	RA 22	28	RA 22	16	RA 22	26	RA 22
Kammarskrivare	3 ³ 96	RA 16	17	RA 20	15	RA 20	23	RA 20	11 ⁴	RA 20
	19	RA 18	14	RA 18	19	RA 18	20	RA 18	20	RA 18
	3 ³ 96	RA 16	17	RA 16	27	RA 16	27	RA 16	27	RA 16
	139		91		120		121		113	

¹ 6 vakanta fr. o. m. den 1/7 1943. 7 vakanta fr. o. m. den 1/10 1944. — ² 9 vakanta fr. o. m. den 1/1 1944. — ³ 1 vakant. — ⁴ 1 tjänst uppehålls av tjänsteman i RA 30. — ⁵ Enligt utskottets förslag överförd på indragningsstat. — ⁶ Dessutom 2 tjänster ledigförklarade; 1 tjänsteman är tillsv. placerad i Nyköping.

B. Biträdespersonal.

Tjänsteställning	Före d. 1/1 1944 gällande pers.-förteckning		Personalplanen		Övergångsplan I		Fullmäktiges förslag (Övergångsplan II)		Nuvarande personal	
	An-tal	Grad	An-tal	Grad	An-tal	Grad	An-tal	Grad	An-tal	Grad
Förste kontorsskrivare ..	—	—	4	RA 14	4	RA 14	4	RA 14	4	RA 14
Kontorsskrivare	12	RA 11	4	RA 11	4	RA 11	6	RA 11	8	RA 11
Kontorister	—	—	2	RA 9	2	RA 9	8	RA 9	—	—
Kameralbiträden	5	RA 7	10	RA 7	9	RA 7	12	RA 7	9	RA 7
Kontorsbiträden	9	RA 4	18	RA 4	18	RA 4	28	RA 4	18	RA 4
	26		38		37		58		39	

¹ Eventuellt 4 st.

C. Vaktpersonal.

Tjänsteställning	Före d. 1/1 1944 gällande pers.- förteckning		Personal- planen		Övergångs- plan I		Fullmäktiges förslag (Övergångs- plan II)		Nuvarande personal	
	An- tal	Grad	An- tal	Grad	An- tal	Grad	An- tal	Grad	An- tal	Grad
Övervaktmästare	1	RA 15	1	RA 16	1	RA 16	1	RA 16	1	RA 16
Maskinmästare	1	RA 15	1	RA 13	1	RA 13	1	RA 13	¹ 1	RA 13
Bitr. övervaktm.	1	RA 12	1	RA 12	1	RA 12	1	RA 12	1	RA 12
Maskinist	1	RA 11	1	RA 10	1	RA 10	1	RA 10	² 1	RA 10
Förste bankvaktm.	—	—	1	RA 10	1	RA 10	1	RA 10	1	RA 10
	—	—	5	RA 9	5	RA 9	7	RA 9	5	RA 9
Chaufför	1	RA 8	1	RA 8	1	RA 8	1	RA 8	1	RA 8
	1	RA 7	—	—	—	—	—	—	—	—
Bankvaktmästare	30	RA 7	14	RA 7	24	RA 7	26	RA 7	24	RA 7
Eldare	1	RA 7	1	RA 7	1	RA 7	2	RA 7	1	RA 7
	37		26		36		41		36	

¹ Uppehålles av tjänsteman i RA 15. — ² Uppehålles av tjänsteman i RA 11.

II. Kontoren i Göteborg och Malmö.

Tjänsteställning	Före d. 1/1 1944 gällande pers.- förteckning		Personal- planen		Övergångs- plan I		Fullmäktiges förslag (Övergångs- plan II)		Nuvarande personal	
	An- tal	Grad	An- tal	Grad	An- tal	Grad	An- tal	Grad	An- tal	Grad
Direktörer	2	RC 4	2	RC 4	2	RC 4	2	RC 4	2	RC 4
Bankkamrerare	2	RA 26	2	RA 26	2	RA 26	2	RA 26	2	RA 26
	2	RA 24	2	RA 22	2	RA 22	2	RA 22	⁴ 2	RA 22
Bankrevisorer, Göteborg	5	RA 22	{	1 RA 22	3	RA 22	{	1 RA 22	4	RA 22
			1	RA 20			2	RA 20		
„ „ Malmö ..	5	RA 22	{	1 RA 22	3	RA 22	{	1 RA 22	2	RA 22
			1	RA 20			2	RA 20		
Bankkassörer, Göteborg ..	3	RA 22	{	1 RA 20	1	RA 20	2	RA 20	{	1 RA 22
			1	RA 18	1	RA 18			1	RA 18
„ „ Malmö ..	2	RA 22	{	1 RA 20	1	RA 20	2	RA 20	2	RA 20
			1	RA 18	1	RA 18				
Förste kammarskrivare, Göteborg	5	RA 18	1	RA 18	4	RA 18	3	RA 18	3	RA 18
Förste kammarskrivare, Malmö	4	RA 18	1	RA 18	2	RA 18	3	RA 18	3	RA 18
Kammarskrivare, Gbg ..	17	RA 16	4	RA 16	4	RA 16	2	RA 16	2	RA 16
„ „ Malmö ..	5	RA 16	3	RA 16	4	RA 16	2	RA 16	4	RA 16
Kontorister	—	—	2	RA 9	2	RA 9	—	—	—	—
Kameralbiträden	² 4	RA 7	2	RA 7	—	—	—	—	—	—
Kontorsbiträden	—	—	2	RA 4	2	RA 4	4	RA 4	⁵ 1	RA 4
Bankvaktmästare	6	RA 7	4	RA 7	6	RA 7	⁵ 5	RA 7	⁵ 5	RA 7
Gårdskarlar	2	RA 5	1	RA 5	1	RA 5	1	RA 5	⁵ 1	RA 5
	54		34		42		36		35	

¹ 1 vakant och 1 tjänstledig. — ² Vakanta. — ³ 3 i Göteborg, 2 i Malmö. — ⁴ 1 i Malmö personlig löneställning i RA 24. — ⁵ 1 i Göteborg. — ⁶ 3 i Göteborg, 2 i Malmö.

III. Övriga kontor (de 23 mindre).

Tjänsteställning	Före d. ¹ / ₁ 1944 gällande pers- förteckning		Personal- planen		Övergångs- plan I		Fullmäktiges förslag (Övergångs- plan II)		Nuvarande personal	
	An- tal	Grad	An- tal	Grad	An- tal	Grad	An- tal	Grad	An- tal	Grad
Direktörer	23	RC 1	23	RC 1	23	RC 1	23	RC 1	23	RC 1
Bankkamrerare	14	RA 24	7	RA 24	7	RA 24	7	RA 24	7	RA 24
	9	RA 22	16	RA 22	16	RA 22	16	RA 22	² 16	RA 22
Bankkassörer	23	RA 20	8	RA 20	8	RA 20	7	RA 20	9	RA 20
			15	RA 18	15	RA 18	16	RA 18	14	RA 18
Förste kammarskrivare ..	23	RA 18	—	—	11	RA 18	7	RA 18	7	RA 17
Kammarskrivare	28	RA 16	19	RA 16	12	RA 16	19	RA 16	16	RA 16
Bankvaktmästare	23	RA 6	23	RA 6	23	RA 6	23	RA 7	23	RA 6
	143		111		115		118		115	

¹ Enligt fullmäktiges beslut har en tjänst i RA 20 ersatts med en tjänst i RA 18 (Sundsvall), varför antalet tjänster i RA 20 blir 7 och i RA 18 16. — ² Varav 2 tjänster uppehållas av tjänstemän i RA 24.

Sammanställning

utvisande antalet ordinarie befattningar inom hela riksbanken,
fördelade på olika lönegrader.

	Lönegrad	Före d. 1/1 1944 gät- lande pers- förteck- ning	Personal- planen	Över- gångs- plan I	Prome- torie- förslaget (Över- gångs- plan II)	Fullmäk- tiges förslag (Över- gångs- plan II)	Nu- varande personal
Bankpersonal	RC 13	1	1	1	1	1	1
	RC 12	1	1	1	1	1	1
	RC 8	—	2	2	2	2	2
	RC 5	2	—	—	—	—	—
	RC 4	3	4	4	4	4	4
	RC 2	—	7	7	7	7	7
	RC 1	28	23	23	23	23	23
	RA 30	9	—	(1)	—	—	—
	RA 27	1	1	1	1	1	1
	RC a	—	1	1	3	3	1
	RA 26	11	8	8	7	7	7
	RC b	—	3	3	3	3	2
	RA 24	22	14	14	16	¹ 17	14
	RA 22	73	34	52	37	36	51
RA 20	23	27	24	38	38	22	
RA 18	51	33	55	47	49	48	
RA 16	76	43	47	52	50	49	
Summa		301	202	243	242	¹242	233
Bitr.-personal	RA 14	—	4	4	4	4	4
	RA 11	12	4	4	6	6	8
	RA 9	—	4	4	6	8	—
	RA 7	9	12	9	12	12	9
	RA 4	9	20	20	32	32	19
Summa		30	44	41	60	62	40
Vaktpersonal	RA 16	—	1	1	1	1	1
	RA 15	2	—	—	—	—	—
	RA 13	—	1	1	1	1	1
	RA 12	1	1	1	1	1	1
	RA 11	1	—	—	—	—	—
	RA 10	—	2	2	2	2	2
	RA 9	—	5	5	7	7	5
	RA 8	1	1	1	1	1	1
	RA 7	38	19	31	51	56	30
RA 6	23	23	23	—	—	23	
RA 5	2	1	1	1	1	1	
Summa		68	54	66	65	70	65
Totalsumma		²399	300	350	367	¹374	³338

¹ Häri ingår en befattning (bankombudsman), som av utskottet föreslås till överförande å indragningsstat.

² Härutöver tjänstgjorde 129 icke-ordinarie tjänstemän och en reservpersonal av 1 medeltal per dag 118.

³ Härutöver tjänstgjöra 156 icke-ordinarie tjänstemän och en reservpersonal av 1 medeltal per dag 94.

T a b l å

utvisande den ökning (+), resp. minskning (—) i antalet ordinarie tjänster i riksbanken, som den föreslagna övergångsplan II innebär i förhållande till nu gällande övergångsplan I.

I. Huvudkontoret.

<i>A. Bankpersonal.</i>			
Bankkamrerare	RC a	+	2 Utrikesexp. och valutagruppen.
»	RA 26	—	1 Kontorscentralen.
»	RC b	+	2 Kontorscentralen och remboursexp.
»	RA 24	+	4 Inlåningsexp., utrikesexp., revisionskontoret och sedelräkningsgruppen.
			— 1 Depositaexp.
Bankkamrerare, revisorer	RA 22	—	12
»	RA 20	+	8
Förste kammarskrivare	RA 18	+	1
	Summa ¹	+	1
<i>B. Biträdespersonal.</i>			
Kontorsskrivare	RA 11	+	2
Kontorister	RA 9	+	6
Kameraltbiträden	RA 7	+	3
Kontorsbiträden	RA 4	+	10
	Summa	+	21
		<i>C. Vaktpersonal.</i>	
			Förste bankvaktmästare
			RA 9
			+ 2
			Bankvaktmästare
			RA 7
			+ 2
			Eldare
			RA 7
			+ 1
			Summa
			+ 5

II. Kontoren i Göteborg och Malmö.

Bankrevisor, Göteborg	RA 22	—	2 1:e kammarskrivare, Göteborg....	RA 18	—	1
»	RA 20	+	2 Kammarskrivare, Göteborg	RA 16	—	2
Bankrevisor, Malmö	RA 22	—	2 Kammarskrivare, Malmö	RA 16	—	2
»	RA 20	+	2 Kontorister	RA 9	—	2
Bankkassör, Göteborg	RA 20	+	1 Kontorsbiträden	RA 4	+	2
»	RA 18	—	1 Bankvaktmästare	RA 7	—	1
Bankkassörer, Malmö	RA 20	+				
»	RA 18	—				
				Summa	—	6

III. Övriga kontor.

Bankkassörer	RA 20	—	1
»	RA 18	+	1
1:e kammarskrivare	RA 18	—	4
Kammarskrivare	RA 16	+	7
Bankvaktmästare	RA 7	+	23
»	RA 6	—	23
	Summa	+	3

¹ Här har hänsyn ej tagits till den föreslagna indragningen av en bankombudsmansbefattning.

Innehållsförteckning.

	Sid.
Inledning	1
I. Huvudkontorets organisation	2
II. Riksbankens personalorganisation	3
Fråga om ny övergångsplan	3
Löneställningen för	
A. Direktionen m. m.	6
B. Bankpersonalen	6
1. Huvudkontoret	6
a) Bankkommisariater (RC 2)	6
b) Kamrerare m. fl. i RA 26, RC a, RA 24 och RC b.	6
c) Ombudsmanstjänsterna	8
d) Kamrerare, revisorer och kassörer m. fl. i lönegraderna RA 22 och RA 20	8
e) Förste kammarskrivare i lönegraden RA 18.	12
f) Kammarskrivartjänster i lönegraden RA 16.	13
2. Avdelningskontoren	16
a) Direktörer	16
b) Kamrerare	17
c) Kassörer och övrig bankpersonal	17
3. Sammanfattning m. m.	21
C. Biträdespersonal	22
1. Huvudkontoret	22
2. Avdelningskontoren	24
D. Vaktpersonal	25
a. Vaktmästarpersonalen	25
1) Huvudkontoret	25
2) Kontoren i Göteborg och Malmö	27
3) Övriga kontor	28
b. Maskinpersonal m. fl.	29
III. Kompensation för mistad vikariatsersättning m. m.	31
IV. Tjänstgöringstiden vid huvudkontoret, övertidsersättning m. m. ...	33
Fullmäktiges hemställen	35
<i>Utskottets yttrande</i>	36
<i>Bilaga 1. Förslag till ram för tjänstetillsättningar inom riksbanken (övergångsplan II)</i>	<i>40</i>

	Sid.
<i>Bilaga 2.</i> Sammanställning utvisande fördelningen på riksbankens huvudkontor och avdelningskontor av ordinarie tjänster inom olika lönegrader	42
<i>Bilaga 3.</i> Sammanställning utvisande antalet ordinarie befattningar inom hela riksbanken, fördelade på olika lönegrader	45
<i>Bilaga 4.</i> Tablå utvisande den ökning (+), resp. minskning (–) i antalet ordinarie tjänster i riksbanken, som den föreslagna övergångsplan II innebär i förhållande till den nu gällande övergångsplan I	46